

**MUZEUL
NAȚIONAL
DE ARTĂ
TIMIȘOARA**

Consiliul
Județean
Timiș

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ TIMIȘOARA

Palatul Baroc - P-ța Unirii Nr. 1, Timișoara 300085, RO

muzeuldeartatimisoara@gmail.com

0256 491 592

www.mnartm.ro

RAPORT DE ACTIVITATE 2022

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ TIMIȘOARA

**MUZEUL
NAȚIONAL
DE ARTĂ
TIMIȘOARA**

TIMIȘOARA 2022

CUPRINS

Despre MNART

I. ACTIVITATEA DE SPECIALITATE

A. Activitatea de conservare și restaurare

B. Agenda Culturală

C. Departamentul de Muzeografi

II. ACTIVITATEA FINANCIAR-CONTABILĂ

III. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV - INVESTIȚIONALĂ

IV. ACTIVITATEA ÎN PLAN JURIDIC ȘI DE RESURSE UMANE

Amplasat central în Palatul Baroc din Piața Unirii, Muzeul Național de Artă din Timișoara oferă o perspectivă amplă asupra artei create în Banat în ultimii 200 de ani. Începuturile instituției muzeale coincid cu fondul de artă plastică și decorativă europeană pe care colecționarul și istoricul de artă Ormós Zsigmond l-a pus la temelia Societății pentru istorie și arheologie, fondată în 1872. Ulterior, sub coordonarea istoricului Ioachim Miloia, fondul de artă a fost completat prin donații și achiziții din dorința de a stimula producția artistică locală și de a cerceta, expune și conserva patrimoniul bănățean. În 1940, bunurile de artă plastică au fost organizate într-o Pinacotecă de către Aurel Ciupe, directorul Muzeului Banatului, iar, în 1969, aceasta avea să beneficieze de un spațiu propriu în clădirea Centrului Cultural Francez. În 1986, Pinacoteca a fost mutată într-o aripă a Palatului Baroc, aflat în acea perioadă într-un proces de renovare.

Începând cu 2006, Muzeul de Artă din Timișoara se manifestă în cadrul Palatului Baroc ca o instituție de sine stătătoare în baza unui patrimoniu ce cuprinde colecții reprezentative la nivel local, național și internațional, precum: Colecția de Artă Bănățeană (pictură de șevalet de secol XIX și colecția de icoane), Colecția de Artă Europeană (Renaștere și Baroc), Colecția de Artă Decorativă, Colecția de Artă Modernă Românească, Colecția Corneliu Baba, Colecția de Artă Contemporană. Colecțiile îmbină în mod inedit arta tradițională de esență clasică cu cea experimentală de tip avangardă printr-o relaționare organică cu temele și curentele stilistice vest europene sau chiar cu pictura americană postbelică. Toate aceste valori au contribuit la obținerea, în 2020, a statutului de muzeu național.

În 2022, în contextul celebrării a 150 ani de patrimoniu artistic, pornind din 1872 până în prezent, strategia Muzeului Național de Artă Timișoara aduce în discuție remodelarea colecțiilor permanente într-o cheie contemporană (MNArT Shape / Re-Connect Deco, Sigma Multisensory) care să contribuie la accesibilizarea patrimoniului prin acțiuni de educație muzeală și mediere culturală (MNArT Teach, MNArT Access) dedicate publicului larg, inclusiv diasporei. De asemenea, în cadrul strategiei Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii un element important îl reprezintă studierea unor fenomene europene prezente în patrimoniul similar, cum ar fi colecțiile MNArT dezvoltate în paralel cu cele ale Galeriei Naționale Matica Srpska din Novi Sad (expoziția Parallels). Patrimoniul muzeal este pus în valoare și prin relația cu artiști români care au contribuit la dezvoltarea artei moderne europene, cum ar fi suprarealiștii Jaques Herold și Victor Brauner, ori sculptorul Constantin

Brâncuși, ultimele două expoziții urmând a fi găzduite de muzeu, în 2023, prin parteneriatul cu organizatori importanți, precum Fundația Art Encounters și Centrul Cultural Georges Pompidou. Totodată, organizarea unor proiecte din bid book-ul capitalei europene a culturii, precum Baroc Reloaded și Encounters, oferă noi perspective de contextualizare a artei bănățene într-un cadru național și internațional.

Programul cultural al muzeului mai cuprinde un dialog cu artiști din colecțiile proprii, precum Oscar Szuhanek (expoziția „Întoarcerea prodigioasă”), dar și cu reprezentanți ai artei contemporane internaționale, cum ar fi Belu Făinaru (expoziția „Întotdeauna trebuie să începi ceva nou”). Outdoor Sessions, dar și pe simeze, având în vedere susținerea producției artistice și dezvoltarea patrimoniului de artă contemporană prin arhivări și donații anuale (MNArT Don). Nu în ultimul rând, MNArT Open View deschide seria colaborărilor cu colecționarii în vederea expunerii și dezvoltării patrimoniului muzeal în relație cu bunuri culturale din colecții private (expoziția „Celebrities of the Floating World”, realizată prin bunăvoința colecționarului George Șerban).

I. ACTIVITATEA DE SPECIALITATE

Activitatea de specialitate este reglementată cu de Legea 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, în conformitate cu care, muzeul este instituția de cultură, de drept public sau de drept privat, fără scop lucrativ, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreerii, mărturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător.” (art. 2a). Aceasta este norma cadru, căreia, după caz, i se adaugă Legea 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și altele. În acest context normativ, activitatea de specialitate se compune din activitățile de colectare-conservare a bunurilor culturale, respectiv din cele de expunere-comunicare.

A. Activitatea de conservare și restaurare

Personalul din cadrul Serviciului conservare-restaurare-laborator a fost implicat în toate acțiunile Muzeului Național de Artă Timișoara participând în echipe de lucru la finalizarea proiectelor expoziționale, proiectelor agendei culturale programate, precum și a proiectelor în parteneriat cu alte instituții muzeale și culturale din țară și străinătate.

Obiectivele importante ale colectivului de specialiști în conservarea patrimoniului Muzeului de Artă au fost activitățile specifice întreprinse permanent privind depozitarea, administrarea, protejarea, asigurarea securității, documentarea, conservarea și restaurarea patrimoniului de artă deținut, în condiții conforme standardelor europene generale precum și normelor elaborate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

1. Activitatea de conservare:

- Acțiuni de conservare preventivă la obiectele din cadrul colecțiilor de pictură bănățeană, artă religioasă, artă românească, sculptură și piesele din cadrul colecției de artă decorativă;
- Elaborarea programului de activități specifice fiecărui domeniu din cadrul departamentului conform fișei postului și repartizarea răspunderilor pe proiectele agendei culturale;
- Monitorizarea permanentă a valorilor de mediu în depozite și în spațiile de expunere folosind aparatura din dotare (sistemul de monitorizare digitală a microclimatului prin emisii radio și senzori, cu ajutorul aparatelor de măsură și control (termohigrometre digitale, termohigrografe);
- Intervenții de ameliorare a microclimatului prin deumidificare (aerisiri, reducerea umidității prin funcționarea aparaturii de condensare) sau, după caz, umidificare (funcționarea umidificatoarelor, aport de umiditate prin evaporare controlată, etc);
- Asigurarea stabilității microclimatice potrivit parametrilor recomandați de normele de conservare, în depozite și în spațiile expoziționale, condiție esențială pentru sănătatea obiectelor;

-
- Îndrumarea și instruirea personalului de supraveghere și a tuturor persoanelor implicate în acțiuni de manipulare, ambalare, transport, expunere și depozitare a obiectelor de patrimoniu din colecțiile muzeului și din expozițiile temporare;
 - Aplicarea prevederilor legislative, conform Legii nr. 307/2006, privind prevenirea și combaterea incendiilor în spațiile expoziționale și depozite prin respectarea planului de prevenire, intervenție și apărare a patrimoniului expus și depozitat;
 - Aplicarea prevederilor legislative, conform Legii nr. 319/2006 în domeniul protecției și securității muncii prin participarea întregului personal la instructajele periodice;
 - Operațiuni de mișcare, manipulare, amblare/dezambalare lucrări, participare la acțiunile de montare și demontare a expozițiilor permanente și temporare;
 - Întocmirea fișelor de conservare cu prioritate la obiectele care au fost implicate în proiectele expoziționale organizate atât pe plan intern cât și în străinătate;
 - Participarea colectivului de conservatori și restauratori atât la organizarea expozițiilor permanente din Palatul Baroc, cât și a expozițiilor temporare organizate cu participarea instituției noastre. Au fost desfășurate acțiuni de transport a lucrărilor ambalare/dezambalare, panotare, finisare pereți, montare etichetare/finisajul final, operații de conservare preventivă și activă la toate obiectele implicate în proiectele expoziționale: expoziția de stampe japoneze „Celebrities of the Floating World” din colecția Ukiyo- George Șerban. Curatori: Alexandru Constantin CHITUȚĂ Andreea Foanene; expoziție de pictură și grafică „Murmure albă tăcere”, autor Doina Mihăilescu, curator Dan Șerban; expoziția de fotografii și colaje „ANTINOSTALGIA” semnată Andrei Pandele și Ion Isaila.
 - Colaborare în organizarea expoziției „Complice des poètes—Gravuri și litografii JACQUES HÉROLD în ediții bibliofile”, curator Andreea Foanene;
 - Colaborare pe probleme de conservare preventivă și organizare a expoziției temporare dedicată donațiilor anuale în proiectul expozițional MNArT Don;
 - Conservarea preventivă și activă pentru lucrările care au fost expuse în cadrul proiectului „Exponatul lunii” la MNArT;
 - Inventarierea, evidența, consemnarea dimensiunilor, conservarea preventivă a donațiilor realizate în cursul anului 2022: donația Ciprian Radovan - 409 lucrări de pictură; donația

Ghihor Anca Rodica- 12 piese de mobilier; donația Suzana Fântânariu – tehnică mixtă pe suport textil – 1 buc.

2. Activitatea de Restaurare

- colaborare în organizarea proiectului expozițional „Fenomene europene în colecția galeriei Matica Srpska”, expoziția „Paralels” privind restaurarea lucrărilor și a tuturor operațiunilor premergătoare expoziției: selectarea lucrărilor, operațiuni de mișcare, manipulare transport, consemnat starea de conservare a lucrărilor pentru Novi Sad aflate în spațiul de tranzit; consemnarea dimensiunilor lucrărilor pentru confecționarea cutiilor pentru transport, întocmit proiectul prin tipodimensionare solicitări oferte furnizori pentru materialele de ambalare care să corespundă standardului de calitate impus la transporturi internaționale de artă; documentare, identificare profile de ramă, corespondență furnizori pentru oferte execuție și montaj rame plus accesorii conexe; a fost întrunită comisia de restaurare pentru aprobarea metodologiei de lucru, a urmat restaurarea propriu-zisă a lucrărilor împreună cu echipa de resaturatori din cadrul laboratorului;
- au fost efectuate lucrări de restaurare la un număr de 28 de lucrări selectate pentru proiectul expozițional „Parallels Timișoara/Novisad 2022” constând în operații de curățirea stratului pictural, completarea cu chit a lacunelor, integrare cromatică, vernisare- (vezi anexa nr. 1)
- au fost efectuate investigații non invazive la un număr de 20 de lucrări cu spectometrul portabil XRF Tracer 5i, pentru determinarea elementelor chimice din compoziția materialelor, parte a procesului de resturare efectuat/ colaborare cu Muzeul Național al Banatului Timișoara privind împrumutul aparatului, prelucrarea datelor și procesarea buletinelor de analiză- (vezi anexa nr. 2)
- au fost efectuate demersuri pentru procurarea materialelor de ambalare și transport. Cutiile pentru transportul lucrărilor la Novi Sad au fost confecționate în cadrul atelierului de tâmplărie MNArT conform standardelor profesionale prevăzute de legislația muzeală. Lucrările au plecat și au revenit la sediul instituției noastre în stare de conservare bună, în condiții depline de siguranță- (vezi anexa nr. 3)

-
- au fost întocmite fișele de conservare pentru expoziția „Paralells” de către echipa de conservatori și restauratori;
 - au fost întocmite fișele de restaurare ale lucrărilor, documentația de restaurare pentru fiecare lucrare în parte, conform normelor de conservare -restaurare în vigoare, respectând principiile restaurării științifice;
 - participarea la întocmirea documentației către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, București, către Direcția Județeană de Cultură Timiș privind aprobarea exportul temporar în Serbia;
 - au fost restaurate un număr de 19 lucrări de pictură Oskar Szuhanek din patrimoniul muzeului nostru, selectate și aprobate pentru organizarea expoziției temporare „Întoarcerea prodigioasă”, deschisă la parterul Palatului Baroc. Au fost parcurse toate etapele de lucru privind întrunirea comisiei de restaurare, stabilirea diagnosticului și a metodologiei de lucru, efectuarea intervențiilor de restaurare propuse și aprobate de comisie-(vezi anexa nr.4). De asemenea, s-au efectuat lucrări de remontare în ramă sau aplicarea sistemelor de agățare pentru o serie de lucrări care au necesitat înrămare;
 - întocmirea fișelor de conservare, a dosarului de restaurare, participare la organizarea propriu-zisă a expoziției; transportul lucrărilor în săli, panotare, montare, operațiuni complementare pentru inaugurarea expoziției.

3. ÎMPRUMUTURI

- participarea Muzeului Național de Artă Timișoara la cea de a XI a ediție Art Safari București, 2022, prin acordul de împrumut în vederea expunerii în cadrul Pavilionului expozițional dedicat lui Theodor Aman a lucrării de pictură din patrimoniul instituției noastre Fata cu breton, clasată în categoria juridică TEZAUR;
- întocmirea documentației de specialitate privind împrumutul lucrării, acțiuni de conservare preventivă, pregătirea lucrării pentru ambalare și transport; reîntoarcerea lucrării în condiții optime de protecție și siguranță;
- reluarea Contractului de comodat cu Liceul Teoretic Nikolaus Lenau din Timișoara privind împrumutul lucrării din patrimoniul MNArT, colecția de sculptură cu număr de inv. 1391, autor Orgonaș Andrei- bustul poetului Nikolaus Lenau, ghips patinat. Au fost

efectuate lucrările de conservare, iar în urma definitivării procesului de restaurare a fost predat în vederea expunerii cu titlu de împrumut Liceului Teoretic Nikolaus Lenau.

4. Alte activități desfășurate de colectivul de specialiști din cadrul Serviciului Conservare, Restaurare, Laborator

- Colectivul de restauratori a participat în calitate de membri la efectuarea inventarierii gestiunii de artă plastică;
- Participare în calitate de membri în cadrul comisiilor de specialitate, în comisia de restaurare-conservare, comisia de evaluare bunuri muzeale, comisii de recepții bunuri-obiecte de inventar, mijloace fixe, investiții, alte comisii de organizare internă a activităților de lucru;
- Participare în calitate de membri în cadrul comisiilor pentru posturile scoase la concurs din cadrul MNArT;
- Colaborarea în întocmirea documentelor necesare pentru implementarea obiectivelor de investiții aprobate de Consiliul Județean Timiș în vederea aducerii MNArT la un nivel de competitivitate științifică și profesională de talie europeană și euroregională pentru anul 2023 – Timișoara Capitală Culturală Europeană.

În perspectiva Timișoarei 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Muzeul Național de Artă Timișoara are în vedere organizarea unor expoziții internaționale, care presupun îndeplinirea unor condiții impuse de către deținătorii colecțiilor. Astfel încât, în contextul expoziției Constantin Brâncuși / Victor Brauner ce va fi realizată, în 2023, în colaborare cu Centrul de Artă Contemporană Pompidou din Paris, în spațiile expozițiilor temporare de la etajul 2, precum și în spațiile colecției permanente un aport important în pregătirea spațiilor de expunere revine tuturor specialiștilor muzeului. În această privință tot personalul laboratorului a fost implicat în elaborarea documentelor privind achizițiile publice: întocmirea referatelor de necesitate, a caietelor de sarcini privind implementarea obiectivelor de investiții MNArT cât și a celor specifice de restaurare.

Un obiectiv important aflat în derulare este amenajarea laboratorului vizitabil de restaurare în care publicul să poată urmări procesul de restaurare al unei opere de artă. Au fost achiziționate dulapuri pentru materiale și substanțe toxice, grup filtrant aspirant, mese de lucru regalabile, dulap de laborator cu vitrine, aspirator industrial pentru masa cu presiune joasă, camera pentru microscop, lămpi cu stativ, panouri glisante pe structură metalică, obiective aflate pe lista de investiții MNArT pentru dotarea și funcționalitatea noului laborator de restaurare vizitabil.

A fost achiziționat programul pentru monitorizarea microclimatului în spațiile expoziționale din muzeu, condiție esențială pentru sănătatea obiectelor. Expunerea bunurilor culturale mobile se face în spații corespunzătoare în scopul asigurării parametrilor optimi de conservare. Spațiile expoziționale, conform HG nr. 1546 din 18 decembrie 2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, trebuie să se încadreze în următoarele valori:

- umiditatea relativă, denumită în continuare U.R., trebuie să fie cuprinsă în general între 50-65%. Pentru obiecte foarte sensibile, pentru care din anamneză se cunoaște că și-au creat un echilibru la alte valori ale U.R., se vor crea condiții în consecință (eventual locale);
- temperatura nu trebuie să depășească 22°C, urmărindu-se permanent corelarea acesteia cu U.R.;

În vederea implementării proiectelor MNArT 2022 privind executarea lucrărilor la sistemul de securitate la incendiu, iluminat, climatizare, antiefracție etc. conform standardelor impuse de Normativele în vigoare, colectivul de specialiști a fost de asemenea implicat în demontarea expozițiilor permanente din Palatul Baroc; au fost desfășurate acțiuni de demontare, mișcare, manipulare ambalare și transport a tuturor exponatelor și aducerea acestora în depozitele de bunuri culturale. În acest sens a fost necesar implementarea unui plan de lucru pentru reorganizarea depozitelor, cu respectarea HG.1546/2003 privind normele de conservare și restaurare a bunurilor mobile clasate, cu respectarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

5. Formare profesională

În anul 2022 în cadrul procesului de formare profesională și continuuă din cadrul Serviciului Conservare Restaurare două angajate pe postul de restaurator debutant au participat la cursuri de pregătire atât la primul modul teoretic cât și la cel de-al doilea modul teoretic organizat de INCFC București în vederea obținerii atestatelor în domeniul restaurării bunurilor culturale pe domeniul pictură și grafică.

Au susținut examenul de promovare de la gradul de debutant în gradul imediat superior în total 3 persoane, urmând să aibă loc concursul de promovare pentru postul de conservator gradul II în conservator gradul I și pentru postul de fotograf din debutant în gradul imediat superior. Tot personalul angajat, se perfecționează continuu în domeniu, respectând principiile restaurării conform HG. 1546/2003, norme care reglementează condițiile de efectuare a operațiunilor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile.

6. Activitatea de fotografiere și design grafic

În cadrul Serviciului Conservare-restaurare-laborator un rol important îl ocupă activitatea de fotografiere/design grafic și comunicare vizuală, activități realizate cu multă competență și profesionalism. Dintre activitățile importante realizate în acest domeniu enumerăm:

- Fotografierea și editarea foto lucrări din patrimoniul MNART (din expunere și depozit : expoziția permanentă de Artă Modernă Românească, expoziția „Parallels - Novi Sad – Timișoara”, lucrări din patrimoniul MNART pentru proiectul Micro Folie - muzeul digital mobil, lucrări Corneliu Baba, Paul Neagu, Romul Nuțiu, Oskar Szuhaneck;
- Fotografierea, executarea și procesarea fotografiilor pentru activitățile de evidență, cercetare documentare și restaurare, elaborând documentația fotografică, parte a dosarului de restaurare;
- Fotografiere/editare foto la vernisaje/finisaje expoziții temporare și diverse evenimente (workshop-uri, ateliere de creație pentru copii, tururi ghidate, proiect Micro Folie - muzeul digital mobil, panotări, concerte, documentare deplasări/evenimente delegații în străinătate (Dubai - Emiratele Arabe Unite - Expo2020Dubai - Pavilionul României; Novi Sad - Serbia), aniversări, inaugurări, documentări donații, vizite oficiale);

- Fotografiere/editare foto expoziții temporare și permanente în cadrul MNART (expoziția „Murmure, albă tăcere” - Doina Mihăilescu, expoziția permanentă de Artă Modernă Românească;
- Pregătire materiale grafice pentru tipar (DTP);
- Realizare design grafic: afișe, bannere, bannere dinamice web, invitații, rollup-uri, cataloage, flyere, bilete intrare, mesh-uri, materiale promoționale (insigne, plase, stickere, tricouri, agende), semnalistică de orientare, cărți de vizită, legitimații angajați, puzzle-uri supradimensionate, felicitări, etichete, liste prețuri, foi cu antent, orar muzeu);
- Realizare logo - concept/design (Muzeului Național de Artă Timișoara, MNART OpenView, MNART Don, ArtistTalks: OutdoorSession, Editura MNART, Exponatul Lunii);
- Filmare/imagineri/montaj/sunet interviu video ArtistTalks: OutdoorSession; interviu expoziție „Complice des Poetes - Jaques Herold”;
- Întocmire documente: investiții, achiziție obiecte de inventar, servicii tipar (referate de necesitate, note de fundamentare, caiete de sarcini, cereri oferte, corespondență cu furnizori);
- Dintre achizițiile aprobate pe Lista de Investiții pe anul 2022 în cadrul studioului de fotografie au fost realizate următoarele: kit blitz-uri foto și spectrofotometru multifuncțional;
- Membru în echipa de digitalizare colecția de artă decorativă (3D Scanning);
- Asistență tehnică și IT în cadrul instituției și postări pe social media.

7. Gestionarea patrimoniului instituției

Prioritățile în gestionarea patrimoniului muzeului au fost:

- 1 Optimizarea spațiilor de depozitare;
2. Îmbunătățirea condițiilor de păstrare a pieselor;
3. Strategii de optimizare a spațiilor de depozitare;
4. Inventarierea colecțiilor

Reamenajarea depozitului de bunuri culturale colecția de artă plastică- aprox. 2000 de piese

Operațiunile au demarat prin relocarea temporară a bunurilor care au fost expuse în expozițiile permanente din palatul Baroc și aducerea acestora în depozitul central. S-au impus noi strategii de optimizare a spațiilor de depozitare, prin redistribuirea lucrărilor în noile spații de depozitare.

În cadrul depozitului central, s-au efectuat operațiuni de demontare a rafturilor din lemn, reconstruirea acestora în noile spații, planificarea noilor moduli de depozitare conform structurilor morfologice și dimensionale ale bunurilor din colecție, instalarea polițelor, desprăfuirea obiectelor, așezarea lucrărilor în noile module de depozitare și localizarea acestora.

Reamenajarea depozitului de grafică- aprox. 4000 de piese

Operațiunile au demarat prin mutarea depozitului de grafică de la etajul al doilea, corp aripa Mercy într-un spațiu nou renovat, aflat la etajul 1, un spațiu salubru, condiții de microclimat stabile, un spațiu corespunzător modulilor de depozitare pentru lucrările de grafică. Au fost transportate sertarele metalice modulare, apoi scheletul propriu zis, cu rezistență mecanică foarte bună și aranjate în noul spațiu care a permis depozitarea lucrărilor pe criteriul tipodimensionării valorificând eficient spațiul alocat acestei colecții.

Reorganizarea depozitului de artă decorativă- aprox. 1 500 de piese

Pentru această colecție a fost necesară reconfigurarea aranjării pieselor de mobilier masive și voluminoase rezultate din expunerea permanentă și aducerea acestora în depozit. S-a avut în vedere asigurarea unei stabilități depline, condiție esențială pentru sănătatea obiectelor precum și o accesibilitate ușoară la aceste piese de mobilier. Un criteriu important în depozitarea mobilierului a fost alegerea traseului cel mai scurt din depozit către expoziții, evitând manipularea îndelungată și tensionarea acestora, toate aceste aspecte gândite pentru funcționarea în condiții optime de lucru a expozițiilor permanente în contextul Timișoara, Capitală Culturală a Culturii 2023.

Inventarierea patrimoniului MNArT

A fost efectuată și definitivată inventarierea faptică a colecției de artă plastică, ne aflăm în etapa de confruntarea a evidenței factice cu scripticul din contabilitate, urmînd a se actualiza procesul verbal de inventariere. În curs de inventariere până la finele anului se află colecțiile de artă decorativă și sculptură.

Este prima inventariere concludentă a Colecției de Artă Plastică, lămurindu-se neclarități, care trenează încă din perioada în care Colecția de Artă Plastică se afla în subordinea Muzeului Banatului, înainte de înființarea Muzeului de Artă Timișoara.

Anexa nr. 1 - Lucrări de pictură în curs de restaurare în cadrul Laboratorului de restaurare-conservare MNART pentru expoziția „Paralells” organizată în colaborare cu Galeria Matica Srpka Novi Sad Serbia.

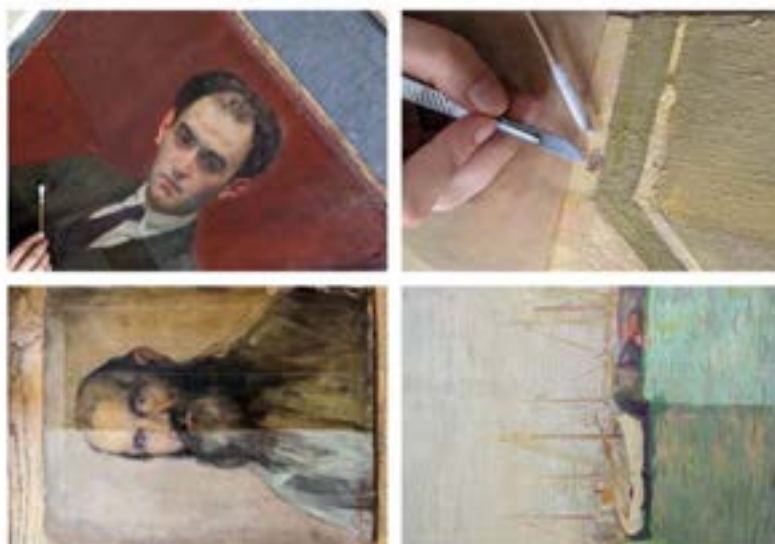
Anexa nr. 2- Detalii succinte efectuate cu spectrometrul portabil XRF Tracer 5i, pentru determinarea elementelor chimice din compoziția materialelor, parte a documentației dosarului de restaurare.

Anexa nr. 3- Reîntoarcerea lucrărilor de pictură din Novi Sad la sediul instituției MNArT în condiții depline de siguranță și în stare de conservare bună.

Anexa nr. 4- Etape de lucru din procesul de restaurare al lucrărilor de pictură semnate Oskar Szuhaneck expuse în cadrul expoziției temporare Întoarcerea Prodigioasă, deschisă la sediul MNArT, parterul Palatului Baroc.

B. Agenda Culturală

A. Evenimente culturale organizate prin Programul minimal

1. "Celebrities of the Floating World"- Muzeul Național de Artă Timișoara, în colaborare cu Ambasada Japoniei în România, Societatea de Avocați „Șerban și Asociații”,

Asociația Culturală „Pictor Octavian Smigelschi”

și Consiliul Județean Timiș au organizat, în perioada 28 ianuarie – 25 iulie 2022, expoziția de stampe japoneze ce fac parte din colecția privată ”Ukiyo-e” a domnului George Șerban. Curator MNArT Andreea Petcu (Foanene), Muzeograf.

Astfel, la începutul anului 2022, muzeul nostru a avut onoarea de a găzdui această valoroasă expoziție, care s-a deschis la Timișoara după un periplu național strategic, în care evenimentul a mai fost găzduit în 2021 de Muzeul Național al Literaturii Române din București și Muzeul de Artă Brașov. Cele aproximativ 150 de lucrări au provenit exclusiv din colecția avocatului George Șerban și sunt create de cei mai importanți artiști Ukiyo-e. Perioada culturală surprinsă în proiectul „Celebrities of the floating world 2022” este 1603-1868, cunoscută ca Epoca Edo, o perioadă de mare deschidere, amploare artistică, prospețime economică, stabilitate socială și politică din istoria Japoniei. Selecția de lucrări a fost structurată cu trimitere directă la marile teme ale culturii japoneze Edo, și anume: istorie, teatrul kabuki, bijin-ga, poezii, shunga și peisajul.

Muzeul Național de Artă Timișoara, în colaborare cu Clubul Sportiv Sam-Sho și Asociația Cluburilor de Kendo, Iaido și Jodo, au organizat, în 19 februarie 2022, o reprezentație de Kendo și Iaido, sub îndrumarea senseiului Florin Ianăși. Reprezentația a avut loc în Sala Barocă, fiind parte integrantă a evenimentelor dedicate expoziției de stampe japoneze „Celebrities of the Floating World 2022” și a fost urmată de un

tur ghidat, oferit publicului de Andreea Foanene, curatoarea expoziției din cadrul Muzeului Național de Artă Timișoara.

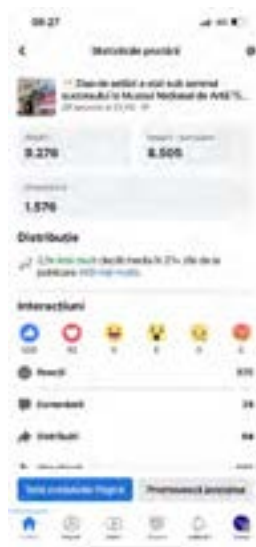
În 29 iulie 2022, a avut loc la Muzeul Național de Artă Timișoara lansarea catalogului expoziției de artă japoneză „Celebrities of the Floating World 2022”. Concepută în spațiile Palatului Baroc și vernisată în 28 ianuarie 2022, expoziția de stampe japoneze din perioada Edo a reprezentat un eveniment important pentru muzeu, care prin intermediul acesteia a devenit un pol cultural și pentru iubitorii de artă niponă, ce au avut ocazia să întâlnească în sălile dedicate expoziției și prin intermediul evenimentelor conexe, creațiile aparținând unor mari artiști precum: Utamaro Kitagawa (1753- 1806), Eisen Keisai (1791-1848), Hosoda Eishi (1756-1829) Katsushika Hokusai (1760 - 1849), etc.

De asemenea, în cadrul expoziției s-au realizat mai multe tururi ghidate în parteneriat cu Facultatea de Arte și Design din Timișoara, cu Universitatea Politehnică și Biblioteca Universității Politehnice din Timișoara. În luna iulie am fost onorați de vizita Excelenței Sale Domnul Hiroshi Ueda, Ambasadorul Japoniei în România, însoțit de Doamna Atașat Cultural Yoshino Naito. În cadrul întâlnirii conducerea MNART împreună cu echipa muzeului i-au prezentat diplomatului nipon patrimoniul cultural găzduit de Palatul Baroc, cu accent pe expoziția noastră temporară de stampe japoneze “Celebrities of the Floating World2022”.

Impactul expoziției „Celebrities of the Floating World 2022” a fost unul major, atât asupra publicului cât și în presă. Materialele muzeului privind expoziția și evenimentele dedicate ei, reprezentarea de Kendo și Iaido și lansarea catalogului, au fost publicate în 58 de surse mass-media. Radio Timișoara a realizat o emisiune în direct cu Managerul muzeului Filip A. Petcu-45 minute, pe data de 27 ianuarie 2022; postul TV TeleUniversitatea Timișoara a realizat un video de prezentare a expoziției și un interviu Andreea Fanene, curatoare expoziției, în luna ianuarie 2022; echipa DISCOVER TIMIȘ a înregistrat un interviu Andreea Foanene, curatoare expoziției; postul TVR Timișoara a realizat o emisiune în direct cu Andreea Foanene și George Șerban pe Skype; postul TV TeleUniversitatea Timișoara a avut-o ca invitată pe curatoarea expoziției, Andreea Foanene, în cadrul emisiunii „Timișoara Culturală” în data de 5 august 2022. Expoziția s-a bucurat de vizita a peste 7.000 de persoane și a avut un impact pe Facebook, Instagram și Tik Tok de peste 90.000 persoane.

2. MNArT Open View 2022

Sub numele de „MNArT Open View”, Muzeul de Artă Timișoara a lansat pentru anul 2022 un proiect inedit, o serie de expoziții deschise prin care se apropie de public. „Galeria Mercy”, fereastra Muzeului de pe strada cu același nume a fost transformată într-un mic spațiu expozițional, va găzdui pe parcursul anului unele dintre cele mai frumoase opere ale marilor artiști ai lumii. Spațiul galeriei de mici dimensiuni este deschis privitorilor și constituie un nucleu de expunere, care face legătura dintre oraș și intimitatea muzeului. Expozițiile vor avea caracter bilunar, 6 evenimente organizare de 6 muzeografi. Vernisajele vor avea loc în format hibrid. Până în prezent au fost expuse: lucrarea „Metamorphosis” Paul Neagu, lucrarea „Clopot” de Mihai Sârbulescu și sculptura „Accident (Lecția de anatomie)” a artistului Aurel Vlad, „Interior de bloc” a artistului Ion Grigorescu.

Primul eveniment din seria de expoziții care se vor desfășura în 2022 a fost dedicat celor doi mari artiști români ai secolului XX, Paul Neagu și Constantin Brâncuși. Astfel, muzeul a adus în atenția publicului lucrarea „Metamorphosis” realizată de Paul Neagu în anul 1972, din colecția privată a dlui Paul-Filip Ciucur. Alegerea a fost menită a sărbători ziua Constantin Brâncuși, marcată în 19 februarie la nivel național începând din anul 2016. „Opera bidimensională, realizată în tehnică mixtă, este structurată ca un dialog conceptual cu opera brâncușiană „Tors 1922”. Sculptura lui Brâncuși, prezentă în lucrarea lui Neagu sub forma unei fotografii de documentare, susținută de o notație cu tuș negru în partea superioară a imaginii, „Brâncuși's «Jeune homme torsé» - 1922 metamorphosis by Paul Neagu”, este

analizată și descompusă în celule grafice tridimensionale de către Neagu. Desenul de cercetare, specific stilisticii și gândirii lui Paul Neagu din acea perioadă, constituie o mostră a legăturii indisolubile, anacronice și energetice dintre cei doi mari artiști români, recunoscuți pentru rolul cultural evolutiv, inovator, vizionar”, subliniază Andreea Foanene, curatoare și artistă, din partea Muzeului Național de Artă Timișoara. Lucrarea aputut fi admirată începând cu data de 19 februarie până în aprilie 2022. De menționat este că operele expuse fac parte din colecțiile unor persoane private, care au decis să se alăture inițiativei. De altfel, întregul proiect este rezultatul strategiei muzeului de a strânge legăturile dintre instituția culturală și colecționarii de artă plastică.

Lucrarea „Clopot” de Mihai Sârbulescu a putut fi vizionată în Galeria Mercy începând cu data de 21 aprilie 2022, din colecția doamnei Magdalena Mărculescu. Lucrarea expusă este încărcată cu simbolism, potrivită pentru celebrarea uneia dintre cele mai importante sărbători din calendarul creștin, Paștele.

Mihai Sârbulescu este unul dintre artiștii fondatori ai grupului „Prolog”, debutând în anul 1985 cu expoziția „Floarea de Măr”. Artistul fluctuează între austeritate și exuberanță, limpede și aluziv, descriptiv și conceptual. Sârbulescu prețuiește atât

spiritul locului, marcat de simbolismul și hieratismul bizantin, precum și modernismul și toate stilurile care decurg din acesta. Creația sa este animată de diversitatea stilistică și cromatică, utilizând culori vibrante, respectiv culori terne, metalizate.

Sârbulescu a început seria de „Clopote” în perioada tulbure antedecembristă, cu intenția de a îndemna subtil publicul consumator de artă la trezire spirituală. Realizarea lor presupune plămădirea din materie a formei clopotului, care mai apoi este acoperit cu pulberi metalice pentru a-l aduce la viață. „Clopotele”, precum și „Vasele” artistului, mereu monocromatice, au un caracter atemporal, rezultat din îmbinarea frontalismului (care trădează influența bizantină) și a simetriei. Reflexia aurie de pe axul central al obiectului ne conduce privirea spre simbolul „CHI-RHO”, o trimitere la perioada incipientă a creștinismului. Însemnul reprezintă primele litere ale numelui Hristos, în limba greacă și era utilizat ca identificator al

creștinilor. Simbolul este reluat într-o formă simplificată și repetat de nenumărate ori pe fundalul lucrării.

„Arta lui Mihai Sârbulescu este marcată de misticism și încărcată de simboluri ale căror origine se pierde în negura timpurilor. Clopotul, asociat în creștinism cu vocea lui Dumnezeu, chemă privitorul să mediteze asupra geometriei sacre a obiectului. Crucea Constantiniană aflată în centrul lucrării ne semnalează apartenența la creștinism, plasând opera într-un context vernacular”, susține Alexandru Victor Babușceac, muzeograf MNArT.

Din data de 29 iunie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a prezentat, în cadrul proiectul Open View, lucrare „Accident (Lecția de anatomie)” a artistului Aurel Vlad, continuând astfel dialogul pe care îl purtăm cu colecționarii cărora le dedicăm acest proiect. MNArT Open View este o oportunitate de accesa spațiul privat al acestor colecționari, iar prin intermediul Galeriei Mercy punem la dispoziția publicului importante opere de artă. Lucrare „Accident (Lecția de anatomie)” provine din colecția domnului Andrei Herczeg, un important susținător al artelor și inițiator al unor proiecte culturale, precum taberele de pictură organizate la Gărâna, în reședința sa, unde artiști plastici locali și internaționali animează atmosfera locului.

„O zi normală în capitală. Mulțimea de oameni grăbită să ajungă la job creează atmosfera unui furnicar. Plimbându-ne pe bulevard, ne îndreptăm privirea spre o stație de autobuz. Se aude un țipăt! Oamenii se adună în jurul bărbatului leșinat, devenind martori ai unui spectacol public morbid, asemănător disecțiilor cadavrelor din Amsterdamul secolului al XVII-lea”. Aurel Vlad, artist și academician, captează acest moment, încremenit în timp, sub forma operei de artă numită „Accident (Lecția de anatomie)”, în onoarea lui Rembrandt, care a imortalizat un alt eveniment în lucrarea sa „Lecția de anatomie a doctorului Nicolaes Tulp”. În trecut disecțiile cu rol educativ erau transformate în adevărate spectacole la care putea participa membrii ai intelectualității. Astfel, putem vedea conexiunea dintre acest tip de reprezentare și evenimentul din București. Sculptura aceasta, pe care o expunem în cadrul proiectului MNArT Open View este un ecou al capodoperei maestrului olandez, adaptată stilului figurativ mai „rugged” cu influențe vernaculare și o notă ironică, care reflectă sensibilitatea artistică românească.

Aurel Vlad are un loc special în comunitatea artistică românească, fiind recunoscut la nivel internațional. Absolvent al Institutul de Arte Plastice "Nicolae Grigorescu", artistul își începe cariera artistică la finalul anilor '80. Multidisciplinar, realizează opere de gravură și grafică, dar sculpturile se evidențiază printre creațiile sale. Conform artistului posibilitățile sunt nelimitate, însă opera este personală și reflectă caracterul creatorului. Prin creația sa, artistul dorește să relateze un adevăr al vieții. Inspirația poate veni în orice moment, analizând fragmente de tablă „veche, ruginită, plumbuită, zincată, vopsită, ruptă de pe acoperișuri”. Din aceste bucăți metalice, prise cu cositor sunt plămădite personaje unghiulare, recompuse, care păstrează spiritul materiei din care provin. În pofida caracterului utilitar al materialului din

care sunt realizate sculpturile artistului, el se mulează conceptului artistului.

Proiectul „MNArT Open View” a prezentat publicului, începând cu 25 septembrie 2022, o operă de artă dintr-o colecție privată, realizată de artistul Ion Grigorescu, un reper al avangardei postbelice românești. Lucrarea provine din colecția particulară a domnului Dr.

Sorin Costina și este prima lucrare achiziționată de la Ion Grigorescu, în anul 1972. Muzeul Național de Artă Timișoara dorește să onoreze acest valoros artist, în paralel cu Muzeul Național de Artă Contemporană din București, care în perioada 2021-2022 prezintă iubitorilor de artă o a doua ediție a retrospectivei dedicate lui Ion Grigorescu, o expoziție de mare anvergură.

Titlul „Interior de bloc”, (original „Ziua” a fost modificat ulterior de către artist) face aluzie la realitatea trăită de un mare procentaj al populației fostului Bloc Estic, care locuia în aceste „sate verticale”. Primele asemenea cămine muncitorești își fac apariția în U.R.S.S, în anii '20, ele fiind proiectate de arhitecții constructiviști ca locuințe colective cu spații de agrement comune, menite să încurajeze socializarea între locatari, promovând un nou model de societate. O dată cu alunecarea comunismului de la utopie la distopie, aceste idealuri au fost corupte, ele ignorând natura umană, care înclina spre dorința de intimitate. Aflat mereu în contradicție cu valorile promovate de arta epocii, Ion Grigorescu abordează teme tabu descurajate la momentul respectiv. Corpul uman exercită o mare fascinație asupra artistului, astfel putem observa o paralelă între nudurile care apar în această lucrare și seriile fotografice realizate de artist în anii '70, în care își folosește propriul corp gol pentru a-și împinge limitările în numele artei.

Pe spatele tabloului este inscripționată litera „R”, deoarece aceasta lucrare a fost respinsă de Uniunea Artiștilor Plastici. Analizând acest însemn, ne confruntăm cu același refuz pe care Ion Grigorescu l-a trăit de nenumărate ori la începutul carierei, în „Epoca de aur”. Aceste îngrădiri l-au forțat pe artist să se retragă în intimitatea studioului său de unde a realizat scurt-metraje și performance-uri care criticau abuzurile societății românești. Singurii care puteau viziona aceste manifestații erau persoanele apropiate și colaboratorii artistului. În pofida acestor dificultăți, artistul reușește să găsească soluții inovatoare pentru a se exprima.

Operele de artă expuse în Galeria Mercy au fost văzute de mii de oameni care au traversat Strada Mercy, pe timp de zi sau de noapte, pe parcursul derulării evenimentului. De asemenea, proiectul „MNArT Open View” a fost promovat în mass-media, fiind publicate peste 34 de articole în presă locală și națională, în limba română cât și în engleză - <https://arscronica.ro/2022/06/24/mnart-open-view-continues-with-aurel-vlad/>.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

Impact online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok: peste 10.000 persoane.

3. Participare MNART la Expo 2020 Dubai

Anul acesta, MNArT aniversează 150 de ani de instituție muzeală cu profil artistic de la înființarea "Societății pentru istorie, artă și arheologie", în 1872, de către colecționarul Ormos Zsigmond. Pentru a marca această aniversare, departamentele de specialitate ale muzeului au realizat un film cu tematică aniversară "MNArT - 150 ani de patrimoniu artistic", dedicat participării muzeului la Pavilionul României de la Expo 2020 Dubai, în perioada 3-9 martie 2022.

Expoziția multimedia, ce a fost prezentată la Expo 2020 Dubai, a mai cuprins lucrări ale unor artiști contemporani (Suzana Fântânariu, Dorel Laurențiu Tulcan, Sorin Scurtulescu), precum și o serie de acțiuni participative dedicate publicului, montarea unui puzzle aniversar supradimensionat (imagine "Fata cu Breton" a pictorului Theodor Aman din colecția muzeului), un performance pictural al artistului Sorin Scurtulescu și un tur virtual interactiv care va conecta, în timp real, spațiul expozițional cu rețelele de socializare.

Expoziția mondială de la Dubai se desfășoară o dată la cinci ani, timp de șase luni, fiind unul dintre cele mai vechi și mai mari evenimente din lume, la care a participat și România, pornind încă de la prima ediție în 1851. În această ediție, Pavilionul României cuprinde o serie de prezentări sub deviza "România New Nature" definite prin relația cu natura în

încercarea de a găsi un echilibru care să asigure viitorul omenirii, dar și în încercarea de inovare și utilizare creativă a resurselor.

Participarea muzeului în cadrul Pavilionului României în Dubai a reprezentat un deosebit prilej de încadrare a patrimoniului MNArT în rețeaua instituțiilor culturale și artistice regionale, naționale și internaționale prin posibilitatea accesării în format online a colecțiilor, expozițiilor, operelor de artă. Proiectul a fost rezultatul strategiei muzeului de extindere a mijloacelor de mediere culturală și

de promovare a patrimoniului muzeal prin strategii de digitalizare, cât și de a prezenta o ofertă culturală diversificată care să atragă publicul local, național cât și din afara granițelor.

Film aniversat MNArT- ”150 de ani de patrimoniu artistic”:

[https://drive.google.com/drive/folders/1_bHL7d6MmoEx363rf6nXuq8nZGJ9xH6-
?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1_bHL7d6MmoEx363rf6nXuq8nZGJ9xH6-?usp=sharing)

Participarea muzeului în cadrul Pavilionului României în Dubai a fost promovată în peste 12 articole din presă și în emisiunea Andreei Oancea, de la Radio Timișoara, „Muzeul Național de Artă Timișoara participă, în aceste zile, la EXPO DUBAI 2020”, cu Andreea Foanene-
<http://www.radiotimisoara.ro/2022/03/03/muzeul-national-de-arta-timisoara-participa-in-aceste-zile-la-expo-dubai-2020/>

Vezi tabel revista presei: [https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-
Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103](https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103)

Impact online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok: peste 16.000 persoane.

4. MNArT Don. Expoziție temporară dedicată donațiilor anuale

În luna martie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a lansat un proiect deosebit, prin care mulțumește donatorilor de artă pentru încrederea acordată. Astfel, o serie de lucrări emblematice, donații, intrate recent în patrimoniul cultural al muzeului, au fost expuse publicului în cadrul unor expoziții temporare.

Proiectul, „MNArT Don. Expoziție temporară dedicată donațiilor anuale”, s-a întins pe o perioadă de trei luni și a cuprins activități educative, ateliere și tururi ghidate.

„Prin intrarea în colecția muzeului, exponatele devin accesibile unui public larg, format deopotrivă din iubitori de artă, precum și din cercetători și specialiști în domeniul muzeal. În expoziție sunt prezente lucrări care au fost donate începând cu anul 2021, opere ample, referențiale, realizate în tehnici diverse de artiștii Vlad Basarab, Suzana Fântânariu, Livia Mateiaș, Romul Nuțiu și Ciprian Radovan”, subliniază Andreea Foanene, curatoarea expoziției.

Expoziția a fost admirată de peste 4.500 vizitatori și a fost promovată în peste 11 surse mass-media. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok: peste 9.000 persoane.

5. Exponatul Lunii la Muzeul Național de Artă Timișoara

Proiectul „Exponatul Lunii la Muzeul Național de Artă Timișoara”, își propune să promoveze lucrări din colecțiile proprii în mediul digital, online, cât și în cadrul listei de contacte a instituției. Se va organiza o expoziție cu fotografiile și textele realizate pe parcursul anului 2022.

Data de 15 aprilie, când omenirea marchează Ziua mondială a artei, a fost o ocazie minunată să prezentăm, în cadrul proiectului „Exponatul lunii”, pictura „Creangă de măr” semnată Nicolae Grigorescu.

Nicolae Grigorescu este cel mai apreciat artist român al secolului al XIX-lea, el devenind cunoscut ca „pictorul național” al tinerei țări, care la momentul respectiv căuta să se afirme în spațiul european. Artistul își începe cariera artistică la o vârstă fragedă, realizând icoane și scene religioase pentru biserici și mănăstiri, cele mai faimoase fiind lucrările de la mănăstirea Căldărușani, Agapia și Zamfira. Își va definitiva studiile la Paris, în epicentrul cultural al Europei. În capitala franceză artistul va intra în contact pentru prima dată cu artiștii impresioniști, pe care îi va urma la colonia aflată la Barbizon.

Lucrările lui Nicolae Grigorescu au un caracter profund național, de la compoziții de mari dimensiuni, care comemorează sacrificiul soldaților români care au luptat pentru independența țării, până la lucrările realizate la Cămpina, care reprezintă mediul

rural românesc, populate de personaje îmbrăcate în port tradițional. Opera lui Grigorescu este lirică, o influență târzie a romantismului, care se manifestă și în literatura epocii (putem face astfel o paralelă cu poeziile lui Eminescu). Printre cele mai gingașe lucrări realizate de artist sunt naturile statice cu flori. Tabloul aflat în colecția Muzeului Național de Artă Timișoara reprezintă o creangă de măr, fără vază, suspendată pe un fundal întunecat. Florile sunt evidențiate atât prin utilizarea contrastului clar-obscur, precum și a contrastului complementar (verde și roz). Subiectul este amplasat într-o zonă întunecată, singurele accente de lumină fiind pe flori și frunze; perspectiva se conturează spre colțul din dreapta sus, unde se face deschiderea spre cer.

Prin selecția acestei lucrări pentru proiectul „Exponatul lunii”, Muzeului Național de Artă Timișoara a sărbătorit venirea primăverii. „Creanga de măr” a lui Nicolae Grigorescu exemplifică una dintre cele mai delicate laturi ale creației grigoresciene. Subiectul a exercitat o fascinație aparte asupra artiștilor impresioniști, de la Nuferii lui Claude Monet la Florile de migdal ale lui van Gogh. Severitatea contrastului clar-obscur ne duce cu gândul la naturile statice din Epoca de aur a picturii olandeze, însă tehnica destinată abordată de artist conferă

lucrării un aer de prospețime.”

Cu ocazia lunii copilului MNArT a adus în prim plan, în cadrul proiectului „Exponatul lunii”, pictura „Portret de fetiță” a lui Nicolae Tonitza.

Cunoscut ca ”pictorul copiilor” și al muzicalității cromatice,

Nicolae Tonitza este unul dintre cei mai iubiți artiști români. Pictor, grafician, critic de artă, scriitor și profesor – Tonitza reflectă în creația sa viața tumultuoasă a perioadei interbelice. Opera lui Tonitza este una complexă. Se remarcă prin culori vibrante, solare, prin picturalitate (influență puternică a lui Luchian) și dramatism și ajunge să introducă noi elemente în arta românească modernă.

Tonitza își arată interesul față de artă de mic, în ciuda reproșului constant al părinților. Cu ajutorul unchiului său, urmează Școala de Bele-Arte din Iași, continuând apoi studiile la Königlich Bayerischen Akademie der Bildenden Künste din München, dar fără a le finaliza. Călătorește o perioadă în Italia și Franța unde observă opera impresioniștilor, frecventează atelierul lui Pierre Laprade și face studii după pictori celebri. Odată întors în țară, își finalizează studiile la Iași și devine pictor bisericesc. Se concentrează concomitent și pe literatură dar îi este adesea greu să găsească un echilibru între cele două chemări.

Anii 1920 – 1930 ajung să fie cea mai prolifică perioadă a artistului. Odată cu nașterea celor trei copii – Catrina, Petru și Irina – Tonitza se confruntă cu „emoția de tată” iar arealul tematic al lucrărilor începe să se schimbe. Artistul îi folosește pe copii și nepoata Nineta ca model, îi observă la joacă și uneori îi costumează, inventând pe baza lor diverse personaje.

Obsedat de privirile copiilor, Tonitza reușea să surprindă în ochii mari și rotunzi candoarea, curiozitatea și sensibilitatea subiectelor, lăsându-și în același timp asupra portretelor amprenta unui pictor umanist și a unui tată temperamental, conștient deja de greutatea care urmează să îi încerce pe copii și împrumutându-le timpuriu din propria melancolie și neliniște. Deosebit de expresivi, ochii ajung să acapareze imaginea, tratând oricare alt detaliu ca fiind aproape ne semnificativ, adesea amintind doar subtil prezența altor trăsături faciale prin câteva tușe simple. Portretele de copii îl duc pe pictor la abandonarea tonurilor obscure și, influențat de seninătatea specifică micuțelor modele, acesta începe să apeleze la armonii cromatice luminoase. Picturile lui Tonitza continuă să ne fascineze prin simplitatea formei, calitatea aproape decorativă a fundalului, paleta luminoasă și nu în ultimul rând, ambivalența subiectelor care oscilează între calm și neliniștit, între imagine și viață.

Portretul fetei aflat în colecția Muzeului Național de Artă din Timișoara se deosebește de lucrările mai cunoscute ale artistului prin monocromia utilizată (tonuri de galben, griuri colorate) care evocă o atmosferă somnolentă. Din compoziție lipsesc accentele puternice de roșu sau verde des întâlnite în picturile lui Tonitza. Fetița, surprinsă din semi profil, nu face contact vizual cu privitorul. Are o atitudine visătoare, poate ușor tristă sau resemnată, ca multe din personajele artistului.

Exponatul Lunii august a fost pictura „Portret de femeie” (1843) de Schäffer Béla (1815-1871), deoarece munca de cercetare poate fi plină de surprize și datorită acestor eforturi, descoperim lucruri noi despre trecut pierdute din amintirea colectivă.

Una dintre cele mai memorabile lucrări din colecția de artă bănățeană veche a Muzeului Național de Artă Timișoara este „Portret de femeie” de Schäffer Béla, pictat în anul 1843. Printr-o întâmplare favorabilă, misterul identității acestei doamne ar putea fi elucidat. Portretul de la Timișoara se aseamănă cu portretul împărătesei Carolina Augusta în postură de văduvă, realizat de Franz Schrotzberg în anul 1864, acesta aflându-se la Salzburg. Dacă ipoteza este corectă, portretul de la Timișoara ar pre-data portretul de la Salzburg cu două decenii. Veșmintele modelului, care se încadrează în moda de la finalul epocii romantice (deceniul III-IV al sec. XIX), sunt identice cu cele din portretul de la Salzburg, astfel susținând teoria identității princiare a modelului.

Carolina Augusta de Bavaria, împărăteasă a Austriei și regină consoartă a Ungariei provine din dinastia Wittelsbach, a cărei soartă va fi legată de cea a dinastiei Habsburg-Lorraine datorită căsătoriilor politice dintre cele două familii. Ea a fost a patra soție a împăratului Francisc I, a cărui domnie a fost marcată de schimbări tumultuoase pentru regiunea centrală și Sud-Estică a Europei. Înfrânt de Napoleon, Francisc abdică din poziția de Împărat al Sfântului Imperiu Roman de națiune germană, o entitate politică seculară care supraviețuise timp de 1000 de ani, din timpul lui Charlemagne. Viața sa personală a fost, de asemenea, marcată de tragedii. Primele trei consoarte ale împăratului au murit la tinerețe. La vârsta de 48 de ani se căsătorește cu prințesa Carolina Augusta, care avea 24 de ani. Tânăra împărăteasă va călători împreună cu soțul ei în Ungaria și Transilvania, ajungând și la Cluj în anul 1817, unde orașenii vor ridica obeliscul Carolina, cel mai vechi monument laic din oraș în onoarea vizitei împărătesei. Portretele cuplului imperial circulau în împărăție prin intermediul unor gravuri realizate după portretele oficiale. Astfel, se justifică existența acestui portret la Timișoara, unul dintre marile centre urbane ale regiunii. Aceste portrete se regăseau în instituții publice, precum și în reședințe private.

În luna octombrie, am propus în cadrul proiectului „Exponatul lunii” lucrarea „Autoportret (la cafenea)”, de Stevan Aleksic, expusă și la Galeria Matica Srpka din Novi Sad, în expoziția „Parallels”, în perioada 8 iulie – 4 septembrie 2022. Lucrarea „Autoportret (la cafenea)” (1919) este o scenă de gen ce aparține seriei de autoportrete realizate de artist cu tematica memento mori, accentuând conștientizarea caracterului temporar al vieții. Acțiunea care se desfășoară într-o cafenea îl are în plan central pe artist, învăluit de sunetele subtile ale arcușului lăutarului, însăși Moartea. Ambele personaje zâmbesc: artistul crispat, iar lăutarul încununat cu lauri, larg și conștient de atuurile sale.

O lucrare din aceeași serie, realizată în 1904, aflată în colecția Galeriei Matica Srpka din Novi Sad (Serbia), a făcut, de asemenea, parte din expoziția „Parallels”. Artistul, mult mai tânăr în acea perioadă, era cuprins de o bucurie neumbrită de vizibila prezență a morții. Stevan Aleksic aparține dinastiei artistice arădene, întemeiate de bunicul său, Nikola Aleksic în secolul al XIX-lea. Studiile la Academia de arte din München au conturat stilul artistului, care se remarcă prin fundalurile întunecate și tehnica clarobscurului. Ulterior s-a stabilit în Voivodina, în Madoș (actualul Jaša Tomić). A realizat fresce pentru biserici, picturi cu tematică religioasă, istorică, portrete și autoportrete, scene de gen (multe din ele desfășurându-se în cârciumi). Lucrările lui Aleksic impresionează prin nota simbolistă a compozițiilor. Stevan Aleksic încheie perioada Academismului bănățean și face tranziția către arta modernă cu influențe ale școlii franceze.

6. „MNArT EDU. 10 micro-proiecte de educație muzeală și mediere culturală”- Participare la Parcul Primăverii

Muzeul Național de Artă Timișoara urmărește să implementeze și să dezvolte programe de mediere culturală, pentru copii și adolescenți, care, pe termen lung, au ca rezultat formarea și atragerea publicului către expozițiile și acțiunile instituției.

Proiectul „MNArT EDU. 10 micro-proiecte de educație muzeală și mediere culturală” planifică realizarea de activități de arte vizuale și abilități practice, în strânsă conexiune cu activitatea Muzeului, dar și cu alte evenimente culturale și de recreere, celebrate la nivel local / regional / național.

Prima acțiune din cadrul „MNArT EDU. 10 micro-proiecte de educație muzeală și mediere culturală” a fost realizată în contextul Parcului Primăverii, organizat de Consiliul Județean Timiș la Muzeul Satului Bănățean, în aprilie 2022. Fiind perioada premurgătoare sărbătorilor pascale, propunem ateliere tematice de: pictură pe ouă din lemn, realizare de felicitări / cărți poștale, confecționat coșulețe din fetru, Quilling. Atelierele au implicat o echipă formată din angajați MNART, precum și din voluntari. Au fost organizate următoarele ateliere:

- Atelier de pictat ouă: Activitatea constă în pictarea unor ouă de lemn cu motive inspirate din arta populară și tradițională românească și bănățeană. Decorarea ouălor este o tradiție pascală seculară, care în mod tradițional este realizată prin încondeiere, însă acest atelier își propune să simplifice procesul, pentru a se adresa mai multor categorii de vârste. Copiii vor picta ouăle cu vopsele acrilice, precum și cu auriu, argintiu etc., pentru a sublinia caracterul decorativ al obiectelor. De asemenea, se vor putea aplica și alte elemente decorative (hârtie creponată, materiale etc.).

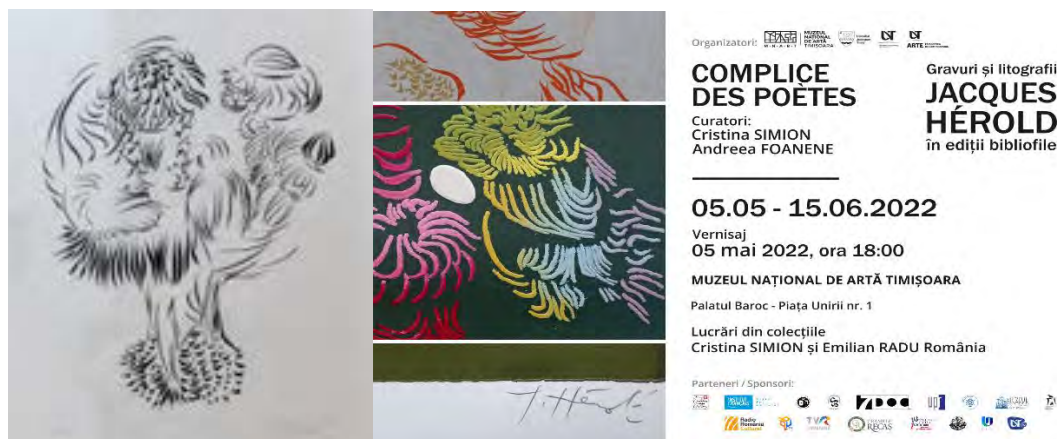
- Atelier de cărți poștale: Activitatea constă în realizarea unor felicitări / cărți poștale, cu tematică pască, inspirate atât din tradiții pascale, precum și din lucrări din colecția Muzeului Național de Artă Timișoara. Cărțile poștale sunt o formă interactivă de artă, oferind copiilor posibilitatea de a îmbina tehnici diverse și de a-și dezvolta creativitatea. Copiii vor realiza cărțile poștale pe cartoane colorate.
- Atelier de confecționat coșulețe din fetru: Copiii vor confecționa coșulețe din fetru și le vor decora prin aplicarea unor elemente decupate sau confecționate / prin pictură / prin perforare.
- Atelier de Quilling: Copiii vor realiza elemente decorative prin tehnica Quilling. Utilizând instrumentul specific acestei tehnici, se vor realiza elemente decorative spiralate din hârtie colorată, care vor pot fi aplicate pe bucăți de carton și prinse de coșulețe, sau aplicate pe felicitări / cărți poștale.

Obiectivele proiectului au fost: realizarea de activități culturale prin recreere; atragerea și formarea copiilor / adolescenților ca public al MNArT; promovarea MNArT prin acțiuni desfășurate în afara instituției; promovarea lucrărilor din colecțiile MNArT, etc.

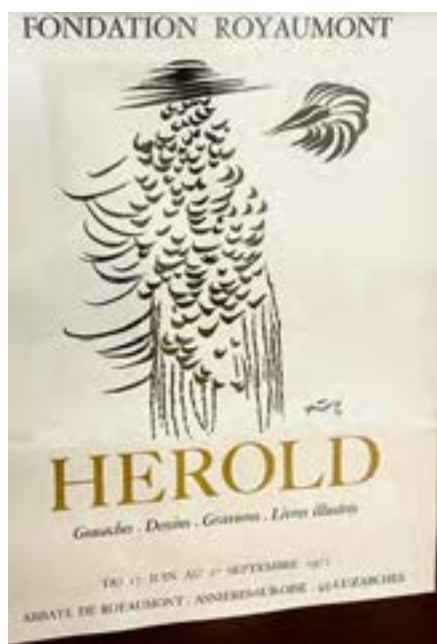
7. Expoziția „Complice des poètes. Gravuri și litografii Jaques Herold în ediții bibliofile”

În data de 5 mai 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a organizat vernisajul expoziției „Complice des poètes–Gravuri și litografii JACQUES HÉROLD în ediții bibliofile”.

Colecția de gravuri, litografii și serigrafii originale semnate Jacques Hérold a fost completată de volume în ediții limitate și două afișe de mari dimensiuni, realizate manual de artist. Cele mai multe lucrări au provenit din ediții bibliofile. Contextualizarea expoziției în Palatul Baroc din Timișoara, după un periplu național în spațiul Bibliotecii George Barițiu din Brașov și prezentarea de la Muzeul Literaturii Române din București, a fost un omagiu adus unui important artist suprarrealist de origine română, un creator a cărui energie artistică s-a materializat atât în pictură, desen, ilustrație, gravură, sculptură, poezie sau filosofie.

În timpul dedicat vernisajului, publicul a avut parte de o proiecție de film documentar excepțională, și anume materialul video „Jacques Hérold”, realizat de Fabrice Maze și produs de „Seven Doc” din Franța.

Lucrările expuse au provenit exclusiv din două fonduri private, respectiv colecția Cristina Simion și colecția Emilian Radu România. Expoziția a fost prezentă pe simezele Palatului Baroc până în iulie 2022 și a găzduit o serie de evenimente conexe, precum: prezentări și tururi ghidate, ateliere de pictură și poezie suprarrealistă, vizionare film documentar despre viața și opera artistului, seminar de comunicare și branding în artă, precum și alte

activități de mediere culturală dedicate expoziției.

„Născut Herold Blumer, în 1910, la Piatra Neamț, Jacques Herold (nume de artist pe care îl adoptă la propunerea lui Victor Brauner) părăsește de timpuriu România, în 1930, după studii începute la Academia de Arte Frumoase din București și colaborări la revista Unu. Stabilit la Paris, Herold intră în grupul suprarealiștilor, sprijinit de Brauner, și leagă prietenii artistice importante, cu Marcel Duchamp, Man Ray, Yves Tanguy și Andre Breton, dar și cu scriitori și poeți, ale căror volume le va ilustra în următoarele decenii, binemeritând titlul onorific de «complice al poeților». După o perioadă de mare precaritate, în timpul celui de-al doilea război mondial, opera sa este progresiv recunoscută și prezentată atât în importante expoziții personale, cât și în expoziții de grup ale suprarealiștilor. Ilustrează numeroase volume, mai ales de poezie, într-un stil propriu, inconfundabil. În 1986, participă la Bienala de la Veneția. Moare la Paris, un an mai târziu”, notează Cristina Simion, galeristă, colecționară și curatoare

a expoziției.

„Prezentarea unei

compunerii de imagini atât de generoase și de cuprinzătoare alcătuiește fresca unei existențe coerente, asumate și efervescente a unei perioade culturale caracterizate de prietenie, împreună-lucrare și susținere reciprocă. Mediul cultural structurat de scriitorii și artiștii vizuali ai Parisului anilor '30- '70 are caracteristici bine surprinse în lucrările lui Hérold. Operele prezentate în expoziția „Complice des poètes– Gravuri și litografii JACQUES HÉROLD în ediții bibliofile”, dincolo de aspectul lor estetic și de conținutul specific avangardei pariziene, deapănă povestea autorului, român prin locul său naștere, născut într-o familie de evrei, un om care a devenit personalitate universală grație activității sale artistice”,

scrie Andreea Foanene, curatoare a expoziției din partea Muzeului Național de Artă Timișoara.

Muzeul Național de Artă Timișoara a declarat perioada 4-9 iulie „Săptămâna Jacques Herold la Timișoara” și cu această ocazie a organizat un concurs dedicat publicului de toate vârstele, o activitate creativă potrivită zilelor călduroase de vară.

Pentru a participa la această activitate era necesară documentarea despre viața și creația artistului Jacques Herold, vizitarea expoziției în cadrul muzeului, completarea unui formular online sau depunerea răspunsurilor la chestionar în variantă fizică, la intrarea în sălile expoziției. Conceput ca o competiție tip "vânătoare de comori", acest dialog între muzeu și iubitorii de artă a fost destinat cunoașterii mai aprofundate a expoziției „Complice des poètes – Gravuri și litografii Jacques Herold în ediții bibliofile”, prezentă pe simezele Palatului Baroc din Timișoara. În urma participării la competiție vor fi aleși 5 câștigători care au fost recompensați cu materiale promoționale ale expoziției.

Impactul expoziției „Complice des poètes– Gravuri și litografii JACQUES HÉROLD în ediții bibliofile” a fost unul important, atât asupra publicului cât și în presă. Materialele muzeului privind expoziția și evenimentele dedicate ei au fost publicate în peste 35 de surse mass-media. Radio România Cultural a realizat o emisiune cu Andreea Foanene, curatoarea expoziției; postul TVR Timișoara a realizat o emisiune live cu doamna Cristina Simion și Andreea Foanene (<https://www.facebook.com/TVRTimisoara/videos/299858905516294/>); postul QubTV a realizat emisiunea „O POVESTE SUPRAREALISTĂ – EXPOZIȚIE PERSONALĂ JACQUES HÉROLD”

(<https://www.qubtv.ro/mozaiqub/o-poveste-suprarealista-expozitie-personala-jacques-herold-mozaiqub/>). Expoziția s-a bucurat de vizita a peste 4.600 de persoane și a avut un impact pe Facebook, Instagram și Tik Tok de peste 12.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

8. „MNArTeach. Carte de colorat pentru copii” și „MNArTeach. Fanzine. Publicație pentru adolescenți“

Muzeul Național de Artă Timișoara a sărbătorit Ziua Copilului pe parcursul a trei zile, în perioada 02-04 iunie 2022, cu ateliere dedicate copiilor de diferite vârste, parte a proiectului cultural „MNArTeach”. Activitățile educaționale și culturale propuse sunt cuprinse în cadrul proiectelor „MNArTeach. Carte de colorat pentru copii” și „MNArTeach. Fanzine. Publicație pentru adolescenți”.

Inițiativa cultural-educativă „MNArTeach” reprezintă una dintre modalitățile prin care instituția noastră urmărește atragerea și formarea copiilor și tinerilor ca viitor public pasionat de artă și cultură. Obiectivele proiectului includ de asemenea promovarea expozițiilor permanente și temporare, promovarea exponatelor din colecțiile muzeului în rândul categoriilor menționate, într-un mod prietenos, accesibil și interactiv, promovarea și revitalizarea imaginii muzeului, atragerea de categorii noi de public cultural.

Proiectul „MNArTeach. Carte de colorat pentru copii” reprezintă o activitate dedicată copiilor, cu vârste cuprinse între 5-12 ani, ce constă în realizarea unei cărți de colorat cu

imagini reprezentative din colecțiile muzeului. Micuții vor trasa conturul lucrărilor cu ajutorul unui suport iluminat cu leduri, pe care vor fi plasate imaginile sub o hârtie de calc. Acest atelier le va oferi copiilor șansa de a se familiariza și de a interacționa cu patrimoniul cultural într-o manieră prietenoasă, interactivă și creativă. Lucrările pe care copii le vor transforma în modele pentru colorat provin din expozițiile de artă românească modernă, artă bănățeană, artă decorativă și artă europeană veche. Participanții vor fi de asemenea implicați direct în activități practice sau concursuri bazate pe conținutul cărții. Cu această ocazie, elevii se vor bucura și de posibilitatea explorării proiectului Micro-Folie, muzeul digital mobil care reunește lucrări de la numeroase instituții culturale din jurul lumii și le face accesibile copiilor, prin activități ludice și conținut ușor de înțeles. Astfel, participanții au posibilitatea, datorită infrastructurii tehnologice, de a cunoaște, admira opere de artă, de a accesa informații despre lucrări, de a crea conexiuni între arte.

Proiectul „MNArTeach. Fanzine. Publicație pentru adolescenți” este dedicat tinerilor, cu vârste cuprinse între 13-18 ani, creat în directă legătură cu expozițiile permanente și temporare ale Muzeului Național de Artă din Timișoara. Prin această inițiativă artistică, muzeul își propune să aducă expozițiile și acțiunile instituției în atenția publicului tânăr prin implicarea lui directă în crearea unei publicații de tip fanzin, pornind de la expoziția „Celebrities of the Floating World“, fiind evidențiată legătura dintre desenul manga contemporan și istoricul stampelor japoneze. Vor fi aplicate tehnici specifice desenului de tip manga și benzi desenate, precum și tehnica legătoriei de carte de tip japonez. Expoziția „Celebrities of the Floating World“, găzduită de Muzeul Național de Artă Timișoara în perioada ianuarie–iulie 2022, prezintă cei mai importanți artiști ai stampelor japoneze din perioada Edo (1603-1868) cum ar fi Hokusai, Utamaro, Harunobu și Eisen, reprezentând o

sursă de inspirație unică și fascinantă. Manga își are rădăcinile în stampele japoneze „ukiyo-e”, printre primele volume manga au fost publicate de Katsushika Hokusai, unul dintre cei mai cunoscuți artiști japonezi, iar termenul făcea inițial referire la schițe sau ilustrații simple.

Atelierele culturale s-au desfășurat pe parcursul celor trei zile, între orele 9:00-13:00, în incinta Muzeului Național de Artă Timișoara și au fost realizate în parteneriat cu Liceul de Arte Plastice Timișoara, Liceul Teoretic "David Voniga" Giroc și Liceul Teoretic Jean Louis Calderon.

Proiectului cultural „MNArTeach” a fost promovat de presă în peste 10 articole, iar impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok: peste 5.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

9. Expoziția „Parallels/Paralele”

Pornind de la credința că muzeele sunt un fel de cetate a păcii și de poduri ce ne leagă și ne unesc, Muzeul Național de Artă Timișoara și Galeria Matica Srpska din Novi Sad au realizat o expoziție comună neobișnuită, îmbinând bogatele lor colecții și făcând paralele între artiști, teme, idei și viziuni artistice ale spațiului cultural comun. Astfel, în perioada 8 iulie – 4 septembrie 2022, Galeria Matica Srpska a prezentat publicului expoziția „Parallels/Paralele” în scopul de a aduce laolaltă creații artistice dezvoltate în zona Banatului istoric pe parcursul a peste 100 ani.

Expoziția „Parallels/Paralele” face parte din seria evenimentelor incluse în programul cultural „Fenomene europene în colecțiile Galeriei Matica Srpska din Novi Sad și ale Muzeului Național de Artă Timișoara”, ca urmare a semnării unui protocol de colaborare inter-muzeală în contextul celor două Capitale Europene ale Culturii, Novi Sad 2022 și Timișoara 2023. Este esențial ca patrimoniul comun al regiunii Banatului să fie conservat și valorificat, obiective ținute prin semnarea acestui acord și, implicit, prin generarea unor evenimente colaborative în cadrul programului cultural menționat.

În 2016, Novi Sad și Timișoara au câștigat prestigiosul titlu de Capitală Europeană a Culturii, acordat de Comisia Europeană pentru Cultură. Prin urmare, Muzeul Național de Artă Timișoara și Galeria Matica Srpska s-au recunoscut ca gardieni ai comorii artistice naționale

și muzee care împărtășesc parțial o istorie comună și viziuni similare asupra rolului muzeelor în societatea contemporană. Colecțiile Muzeului Național de Artă Timișoara și ale Galeriei Matica Srpska au istorii neobișnuit de comparabile care pot fi văzute cu ușurință în personalitățile fondatorilor, adică în operele de artă pe care le-au colecționat. Ambele colecții au fost fondate la mijlocul secolului al XIX-lea din moștenirile inițiale a doi indivizi excepționali, doi mari binefăcători și faruri ai Epocii Luminilor - Sava Tekeli (1761-1842) și Zygmund Ormoș (1813-1894). Pe aceste motive, a fost creată o expoziție unică - colecția muzeului imaginar al Capitalei Culturale Europene. Această colecție confirmă legăturile istorice puternice dintre cele două orașe, asemănările în situații sociale și spațiul artistic în care s-au dezvoltat în secolele al XVIII-lea, al XIX-lea și al XX-lea.

Expoziția comună a reunit 60 de lucrări de artă, inclusiv icoane, portrete, peisaje, naturi moarte și compoziții abstracte ale unor artiști precum Stefan Tenecki, Teodor Ilic Češljar, Pavel Petrović, Konstantin Danilo, Stevan Aleksić, Uroš Predić, Zora Petrović și Vasa Pomorišac. Amploarea repertoriului de motive a reflectat baza conceptuală extinsă acoperită de titlul expoziției. Muzeul Național de Artă Timișoara a expus un portofoliu de 28 lucrări de pictură din patrimoniul propriu, ce a cuprins o lucrare clasată în categoria tezaur, o lucrare ce face parte din colecția de artă contemporană și 26 de lucrări clasate în 2022 în categoria fond. În realizarea expoziției a fost inclus și Tezaurul Eparhiei Ortodoxe Sârbe din Timișoara, o colecție de artă bisericească care moștenește lucrări de artă semnificative și reprezintă legătura dintre cultura sârbă și cea românească.

După aproape un secol și jumătate de existență, aceste muzee distinse au devenit embleme ale orașelor lor. Prin urmare, ambele instituții joacă un rol cheie în promovarea titlului de Capitale Europene ale Culturii, acordat orașelor lor în același timp.

Toamna aceasta, Muzeul Național de Artă Timișoara a avut marea onoare de a primi o distincție în cadrul Jubileului organizat de Galeria Matica Srpska din Novi Sad, cu ocazia a 175 de ani de la înființarea galeriei la Budapesta, în anul 1847, sub patronajul meritului Sava Tekelija, un veritabil mecena și un promotor al culturii și patrimoniului comunității sârbești din cadrul Imperiului Habsburgic.

Onorabila distincție a fost decernată Muzeului Național de Artă Timișoara datorită legăturii și colaborării dintre cele două instituții, care s-a materializat anul acesta prin expoziția „Paralells”, un efort comun depus de cele două echipe cu scopul de a prezenta conexiunea culturală dintre aceste orașe, prin prisma creației artiștilor sârbi din regiune, ale căror opere pot fi admirate în cadrul colecțiilor celor două muzee. În secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, regiunea Vojvodina și Banatul făceau parte din aceeași provincie în cadrul Imperiului Austriac, iar românii și sârbii, cele două grupuri etnice ortodoxe din zona sud-estică a Imperiului, trăiau alături în marile centre urbane ale regiunii. Astfel, se produce o „polenizare” culturală, care este exemplificată de artiștii prezentați în cadrul expoziției „Paralells”.

În anul 2022, care marchează Jubileul de 175 de ani, Novi Sad deține titulatura de Capitală Europeană a Culturii, un moment mult așteptat care leagă orașul de scena culturală europeană. Muzeul Național de Artă Timișoara va continua colaborarea cu Galeria Matica Srpska și anul viitor, când orașul de pe Bega va deține titlul de Capitală Europeană a Culturii.

Expoziția „Paralells/Paralele” și evenimentele conexe au fost promovate în peste 20 articole de presă la noi în țară cât și în Serbia, iar impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 18.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

10. Ziua Județului Timiș, ediția a II-a

„MNArT Open Air” a fost un proiect marca Muzeul Național de Artă Timișoara, în perioada 27-30 iulie, realizat cu ocazia Zilelor Județului Timiș la Muzeului Satului Bănățean din Timișoara și a adus în atenția publicului o serie de activități culturale, precum: prezentarea multimedia a patrimoniului muzeal în cadrul unui tur gamificat de tip Treasure Hunt cu premii și recompense; prezentarea unor practici de digitalizare a bunurilor culturale; concurs „mnARTimș - Joc de imaginație” ateliere de creație; promovarea acțiunilor aniversare prin diverse materiale publicitare.

11. Expoziția „Întoarcerea Prodigioasă. Oskar Szuhaneck”

Muzeul Național de Artă Timișoara a avut bucuria de a dezvălui publicului cea mai recentă expoziție, vernisată în 27 august 2022. Proiectul de cercetare, expunere și promovare este dedicat pictorului timișorean Oskar Szuhaneck (n. 1887 la Tomești, Jud. Timiș- d. 1972 la Timișoara) și reprezintă cea mai amplă retrospectivă care

i-a fost dedicată marelui artist până în acest moment.

Operele create de acesta, aflate în patrimoniul Muzeului Național de Artă Timișoara, sunt completate de numeroase picturi și desene din colecții private, o parte din ele fiind prezentate publicului în premieră cu această ocazie.

Artistul Oskar Szuhaneck a manifestat de la o vârstă fragedă un interes deosebit pentru desen, pictură și științe umaniste, fiind remarcat de pictorul Iosif Ferenczy. Prin intermediul unei burse de studii oferite de primarul Timișoarei, Carol Telbisz, el a studiat la Academia de Arte Frumoase din Budapesta, unde și-a făcut debutul artistic în saloanele academice ale timpului, apoi, susținut de familie, a urmat cursurile Academiei Julian din Paris, continuându-și formarea prin studii și călătorii în Italia, la Vila Medici

din Roma, prin intermediul Academiei Franceze. În perioada petrecută la Paris a avut prilejul să cunoască importanți artiști europeni precum: Amedeo Modigliani, Pablo Picasso, Fernand Léger, Alfred Wiegmann, Ivan Meštrović, Auguste Rodin, Anatole France sau Max Jacob. Între 1912-1914 artistul a realizat călătorii de creație în nordul Africii, în Libia, Tunisia, Sicilia, etc., în satele din spațiul transilvănean în 1925, la Balcic și Constanța în 1933, dar și la Baia Mare în 1934, pentru ca apoi să se stabilească în Timișoara, căreia îi va personifica parcurile, monumentele și împrejurimile în a doua parte a vieții sale.

Notorietatea pe care o câștigă datorită talentului și prodigiozității ce îi caracterizează opera se datorează și structurii emoționale și comunicative extrovertite, calităților poliglote (vorbea fluent germana, maghiara, româna, franceza, italiana, engleza și spaniola), pasiunii pentru filosofie, literatură și psihologie.

În 1914 pictorul revine la Timișoara și se distinge ca una dintre cele mai importante figuri ale artei interbelice bănățene, un portretist desăvârșit. Picturile surprind viața sofisticată a elitei timișorene.

Teme clasice, adaptate istoriei locale, precum portretul și peisajul, ne dezvăluie realitățile vieții timișorene a secolului XX într-o lumină caldă, a unui artist clasic, care a înțeles arta neoclasică prin formarea academică riguroasă, dar care a savurat cu bucurie lecția impresionismului și a modernității picturii.

Odată cu prelungirea expoziției „Întoarcerea prodigioasă. Oskar Szuhanek”, până la începutul lunii noiembrie, Muzeul Național de Artă Timișoara a lansat un concurs de creație literară, inspirat din lucrările aflate în expunere.

„Cum vede actuala generație picturile expuse” este tema propusă pentru concurs. Expoziția este o bună sursă de valorificare a imaginației și creativității și de (re)cunoaștere a reperelor artistice locale, răspândite în centre culturale ale Europei de reprezentanți precum Oskár Szuhanek. Lucrările expuse sunt peisaje, multe dintre ele cu Timișoara – străzi, piețe, poduri, canalul Bega, parcuri, biserici etc., portrete ale unor personalități (arhitectul Horki, anticarul Kepich, poetul Karoli Endre etc.), ale membrilor familiei (în diferite perioade), autoportretele pictorului sau studiile acestuia din tinerețe.

Perioada de desfășurare a concursului este între 19 octombrie – 03 noiembrie 2022, iar festivitatea de premiere va avea loc miercuri, 09 noiembrie 2022, în Sala Barocă a Muzeului Național de Artă Timișoara.

Expoziția „Întoarcerea Prodigioasă. Oskar Szuhanek” a fost promovată în peste 33 articole de presă și emisiuni,

precum cea de la TVR Timișoara, unde a fost invitată Andreea Foanene și Yvonne Marie-Claire Stoian (<https://www.facebook.com/TVRTimisoara/videos/1308940353245819>) și de la Teleuniversitatea Timișoara (<https://fb.watch/g7plVnzAr1/>).

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 25.000 persoane.

B. Evenimente realizate fără a fi fost incluse în Planul minimal

1. “InstruMNArT 2022”- Expoziție de instrumente muzicale

Cu ocazia Zilei Naționale a Culturii, în data de 15 ianuarie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a organizat evenimentul “InstruMNArT 2022”, eveniment organizat cu sprijinul domnului Prof. Univ. Dr. Ovidiu Papană, cercetător privat în domeniul organologiei.

Pasionat de folclorul românesc, profesorul Ovidiu Papană adună instrumente muzicale tradiționale de mai bine de 20 de ani, la momentul actual ajungând să dețină o colecție care totalizează câteva sute de obiecte reprezentative din această categorie, aparținând atât culturii tradiționale românești, cât și altor zone, europene și extraeuropene. Unele dintre aceste instrumente muzicale au o vechime foarte mare și o valoare de patrimoniu inestimabilă, multe dintre ele fiind unicat pe teritoriul României. Profesorul timișorean Ovidiu Papană nu doar colecționează aceste instrumente, ci a învățat să cânte la multe dintre ele și chiar să le meșteșugărească.

În cadrul evenimentului domnia sa a făcut o prezentare "vie" a colecției personale de instrumente muzicale tradiționale românești, un excepțional arsenal de acest fel, apreciat ca rarism, chiar de muzicologi de renume la nivel mondial, precum cei din echipa Metropolitan Museum din New York. Evenimentul a fost difuzat prin streaming online și a avut un impact online de peste 9.000 persoane.

2. Expoziția „MURMURE, ALBĂ TĂCERE”

În perioada 3 februarie – 31 martie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a avut onoarea să găzduiască expoziția „MURMURE, ALBĂ TĂCERE” a artistei Doina Mihăilescu.

Pentru Doina Mihăilescu și pentru pictura izvorâtă din căutările ei spirituale necesitatea “ascultării Cuvântului” provine din caracterul obiectiv al misterului logos-ului biblic și a prezenței pneumei în toate ale vieții. În imaginarul cu a cărui forme ea operează sunt prezente zi după zi - mitologic, canonic și metaforic – realități ale istoriilor umane personale trăite, iată de artiști creatori și de practicanți ai ritualurilor creștine de tot felul. Cele patruzeci de lucrări aflate în expunere alcătuiesc o omiletică atinsă de simțul tragic al paradoxului creștin, în care divinul umple cu duhul său inima care se golește de sine, lăsând loc vieții divine oferite prin moartea pe cruce a Fiului. Selecția făcută de autoare pentru această expoziție alcătuiește într-un joc al formelor un univers coerent pe care cultura europeană îl

folosește pentru a exprima valorile care i-au dat coerența și strălucirea. În cazul studiilor formale și al picturii Doinei Mihăilescu devine evident faptul că ceea ce este dat credinței nu este doar obiectul credinței, cât, mai degrabă, subiectul său. Ceea ce apare în ultimii doi ani ca element de noutate în picturile ultimei perioade de creație sunt “creaturile textuale” din seria “picturilor silențioase” de tip Mondrian în care “scrisul-textul” este conceput ca o extensie a viziunii nevăzutului transcendent. Astfel “Cuvântul” scris devine un element major în „contractul

estetic” al întregului discurs plastic. Funcția plastică a scriiturii, scrisul („LOGOS” – „PNEUMA”), joacă un rol în același timp și în chip indisociabil atât decorativ cât și semnificativ. Așadar scrisul în interiorul imaginii ca simbioză a implicitului iconic cu propria sa explicare răspunde unei nevoi organice de întregire a operei ca operă. Ritmurile geometrice consemnează și dezvăluie muzica unei prezențe, a unei plenitudini. Tema și glosarea ei fac un tot ce se amplifică prin această dialectică prin care i se imprimă privitorului o mișcare, un proces de aprehendare a contemplării. “Hiperbola” se situează dincolo de patosul teologiei și din ea se ivește o dorință discretă de a produce o perfecțiune (LOGOS – PNEUMA) care subliniază resursa tragică din care provine. Impresia unui dinamism straniu inspirat de iconografia orientală și occidentală a alcătuirilor dramatice de “Pieta” și de „Puneri în Mormânt”, de tulburătoare și veșnice semnificații, care însoțește “Cuvântul” , grăbindu-se în urma lui, și făcând să se vadă din ce în ce mai bine că deasupra se află și se arată Slava Crucii Domnului cu Alba ei Luminozitate Mântuitoare.

Seriile de studii și de lucrări din care s-a alcătuit parcursul expunerii („Stâlpnici”, „Chip Isihast”, „Desene cu ochii închiși”, „Cetățile Albe-Mormântul Gol”, „Punerea în Mormânt”, „Arca”, „Dansul Îngerului”, „Crinii Pustiei”, „Maria Egipteanca”, „Pieta”) la sunt lucrate în atelier în răstimpul 2007-2022. Ele au făcut parte din expoziții care au fost prezentate la Roma, Venezia, Pisa, Madrid, Santiago de Copostela, Budapesta, la Muzeul de la Mogoșoaia, Elite Art Gallery/ București, la Muzeul de Artă „Ion Ionescu Quintus”/ Ploiești, Muzeul Național de Artă al Moldovei/ Iași, Muzeul Național al Bucovinei/ Suceava, Muzeul de Artă /Arad, la Galeriile de Artă „Arcade 24” din Bistrița și Galeria „Art Nouveau” din Târgu Mureș.

Finisajul expoziției de pictură și grafică semnată Doina Mihăilescu a început cu cuvântul de deschidere rostit de criticul de artă Oliv Mircea, iar evenimentul a continuat cu un recital al cunoscuților pianiști Manuela Iana Mihăilescu, Dragoș Mihăilescu și Ioan Mihăilescu, sub titlul „Sunete înspre... Murmure, albă tăcere”, susținut în Sala Barocă.

Soliști de renume ai Filarmonicii Banatul din Timișoara, Manuela Iana Mihăilescu și Dragoș Mihăilescu au absolvit Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, iar în prezent sunt cadre didactice la Facultatea de Muzică și Teatru din cadrul Universității de Vest din Timișoara. „Duo Mihăilescu” este formația oficială a Filarmonicii Banatul din Timișoara din anul 2011. Dragoș Mihăilescu este director artistic al Festivalului Internațional ArteORA din anul 2018, iar alături de soția sa, Manuela Iana – Mihăilescu, a susținut numeroase recitaluri la patru mâini și la două pianе, în țară și în străinătate.

Expoziția „MURMURE, ALBĂ TĂCERE” a artistei Doina Mihăilescu, a fost promovată în peste 31 articole de presă, iar impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 22.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

3. Muzeul digital Micro-Folie

Muzeul Național de Artă Timișoara, în parteneriat cu Institutul Francez Timișoara, cu sprijinul Consiliului Județean Timiș, prin amabilitatea Ministerului Culturii din Franța și coordonatorului „La Villette”, a inaugurat proiectului Micro-Folie, pe 1 aprilie 2022.

Micro-Folie reprezintă un muzeu digital mobil ce reunește colecții impresionante de capodopere din 12 instituții culturale și muzee de prestigiu din Franța, precum Muzeul

Louvre, Centrul Cultural Georges-Pompidou, Chateau de Versailles, Muzeul Național Picasso-Paris, Muzeul Orsay, Opera Națională din Paris.

Muzeul Național de Artă Timișoara a inclus în această arhivă digitală 15

lucrări emblematică din patrimoniul său cultural, opere de artă semnate de artiști precum Nicolae Grigorescu, Theodor Aman, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Romul Nuțiu, Ștefan Bertalan, Paul Neagu, Stevan Aleksić, Zugrav Nedelcu Popovici.

Această oportunitate a MNArT este cu atât mai importantă cu cât rețeaua de parteneri ai proiectului este într-o continuă dezvoltare, prin implicarea a tot mai multe instituții culturale internaționale de prestigiu, printre care amintim Palatul Schönbrunn din Viena, Palatul Charlottenburg din Berlin, Palatul Coudenberg din Bruxelles, Palatul Regal din Madrid etc.

Micro-Folie reunește lucrări de artă ale instituțiilor partenere într-o galerie digitală. Participanții au posibilitatea, datorită infrastructurii tehnologice (tablete, video-proiecție, sonorizare), de a cunoaște, admira opere de artă, de a accesa informații despre lucrări, de a crea conexiuni între arte și de a descoperi latura ludică a proiectului. Această arhivă digitală transcende barierele culturale și își propune să faciliteze accesul la cultură copiilor de toate vârstele și nu numai.

Anul 2022 reprezintă pentru Muzeul Național de Artă Timișoara aniversarea a 150 de ani de patrimoniu muzeal, 150 de ani de când a fost pusă fundația instituției muzeale timișorene de Ormós Zsigmond. Prefect al comitatului Timiș și colecționar de artă, Ormós Zsigmond a fost, de asemenea, pasionat de călătorii. Numeroasele voiajuri au avut ca finalitate îmbogățirea permanentă și perpetuă a colecției sale de artă, donate prin testament muzeului timișorean. Astfel, cele 15 lucrări din patrimoniul Muzeului Național de Artă Timișoara, incluse în baza de date a muzeului digital Mico-Folie, vor călători, virtual, în întreaga lume, asemenea lui Ormós Zsigmond.

Proiectul Micro-Folie a deschis seria evenimentelor culturale dedicate aniversării a 30 de ani de la inaugurarea Consiliului Județean Timiș ce s-au desfășurat în perioadă 1-9 aprilie 2022.

La deschidere evenimentului au luat cuvântul Alin Nica, președintele Consiliului Județean Timiș, Filip A. Petcu, directorul Muzeului Național de Artă Timișoara, Tilla Rudel, director al

Institutului Francez Timișoara și Julien Chiappone Lucchesi, directorul Institutului Francez din România.

Muzeul Micro-Folie a fost oferit spre exploatare, fără costuri, gupurilor organizate pe bază de programare și va fi găzduit de Muzeul Național de Artă Timișoara până la finalul anului 2022.

Reprezentanții echipei MNArT au participat, în luna mai, la evenimentul „Recontre du reseau Micro-Folie” organizat de „La Villete” la Bruxelles, în parteneriat cu centrul multicultural „La Maison des Cultures et de la Cohésion Sociale de Molenbeek”. Inaugurarea colecției Uniunii Europene pe platforma Micro-Folie, constituită din opere de artă digitalizate provenite din patrimoniul instituțiilor de renume internațional, a reprezentat evenimentul principal al întrunirii. Pe parcursul celor două zile, au avut loc activități și workshop-uri în contextul schimbului de experiență între mediatorii culturali și partenerii proveniți din țări europene precum Franța, Belgia, Lituania, Grecia

Participarea echipei MNArT la acest proiect european este legată de implicarea activă a instituției în digitalizarea patrimoniului muzeal și de facilitarea accesului la artă și cultură pentru categorii de public cât mai diverse. Strategia actuală de management a muzeului susține, ca obiective principale, formarea profesională a specialiștilor și promovarea simbiozei dintre strategiile muzeografiei actuale și tehnologia modernă.

În prima parte a întâlnirii Micro-Folie de la Bruxelles a avut loc o sesiune de training în care educatorii muzeali participanți la acest proiect au propus actualizări ale sistemului și interfeței, pentru a îmbunătăți accesibilitatea galeriei digitale. A doua parte a evenimentului a fost marcată de deschiderea oficială a colecției Uniunii Europene, urmată de un workshop în care au fost propuse activități ludice, corelate cu conținutul educațional propus de Casa de Cultură Molenbeek, pe care mediatorii le pot prelua și adapta particularităților publicului țintă.

Impactul proiectului Micro-Folie a fost unul major, atât asupra publicului cât și în presă. Materialele muzeului privind acest eveniment au fost promovate în peste 47 articole de presă și emisiuni. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 18.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

4. Zilele Consiliului Județean Timiș

În perioada 8-10 aprilie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a celebrat 30 de ani de la fondarea Consiliului Județean Timiș prin montarea în foaierul CJT a unui puzzle supradimensionat cu portretul lui Ormós Zsigmond (autor György Vastagh), acesta fiind unul dintre primii prefecți ai comitatului Timiș, începând cu anul 1860. Totodată, puzzle-ul îl celebrează pe Ormós Zsigmond și în calitate de colecționar de artă prin faptul că, în 1872, a fondat instituția muzeală de la Timișoara în baza pinacotecii sale.

De asemenea, Muzeul Național de Artă Timișoară a sărbătorit alături de Consiliul Județean Timiș prin activități culturale interactive. Publicul de toate vârstele a fost invitat să participe la

montarea celor două puzzle-uri aniversare „Fata cu Breton” (autor Theodor Aman) și portretul lui Ormós Zsigmond (autor György Vastagh).

În Sala Barocă a fost posibilă vizionarea filmului aniversar „MNArT – 150 ani de patrimoniu artistic”, turul virtual general al muzeului și turul virtual MNArT la Expo 2020 Dubai.

5. Expoziția aniversară „60”

Timp de două săptămâni, începând cu 15 aprilie 2022, doi artiști plastici emblematici ai orașului de pe Bega au expus la Muzeul Național de Artă Timișoara. Expoziția aniversară „60” a adus în atenția publicului lucrările Danei Constantin din seria „FLOTE.s” și „UMBRA” și lucrările lui Dacian Andoni din seria „PERENITATE FRAGILA”, o selecție de picturi, desene și fotografii realizate în ultimul deceniu de cercetare plastică.

Ciclu lucrărilor „UMBRE” ale artistei Dana Constantin a pornit de la o serie de imagini în care fotografia era supusă unor manipulări vizuale prin desen și culoare. Curatoarea expoziției, Ruxandra Demetrescu susține că „tablourile par să reprezinte o prelungire a unui alt ciclu, început în 2016, „FLOTEs”, care să se concentreze însă pe umbră ca leitmotiv. Între timp, „UMBRELE” au căpătat contur și consistență în trei secțiuni distincte, ce dialoghează în expoziție cu tablourile din ciclul „FLOTEs,” unde expresia plastică este legată de preocupările construcțiilor liniare, arhitecturale ale naturii. Prezența artistei prin „UMBRE” nu e singurul ocupant al spațiului configurat: umbra se confruntă cu structuri vegetale distorsionate, esențializate, abia regosnoscibile. Pornind tot de la un material fotografiat ce urmărește varietatea dinamică a crengilor, Dana Constantin s-a întors la o mai veche preocupare, concentrată pe esențializarea naturii vegetale.”

Prin intermediul creațiilor sale artistice, Dacian Andoni ne prezintă „metafora sa plastică, născută din emoția profundă resimțită, cu decenii în urmă, la Torcello, ce se referă la constructivitate ca transmițătoare a memoriei umanității și martor palpabil al timpului trăit. Constructele propuse de pictura sa, chirpicul în multiple ipostaze, nu evocă așezări sau arhitecturi în ruină, ci atitudini profund subiective, contemplări ale istoriei ca urmă a unei deveniri de tip organic, germinație a viului însuși, ivit biruitor, din materia amorfă. Pictura de factură neoexpresionistă executată în ulei, în straturi multiple, privilegiază grisaille-ul, mizând pe efectul impostării puternice a motivului, al tușei nervoase și austerității cromatice care atenuează sentimentul de dramă universal”, subliniază Doina Mândru, curatoarea expoziției.

Materialele muzeului privind acest eveniment au fost promovate în peste 12 articole de presă. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 9.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

C. Evenimente organizate în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Timișoara

1. Susținerea Olimpiadei de Arte Vizuale, Arhitectură și Istoria Artelor

Anul acesta Timișoara a avut bucuria și onoarea de a fi gazda fazei naționale a Olimpiadei de Arte Vizuale, Arhitectură și Istoria Artelor, care se va desfășura între 26-29 aprilie 2022.

Muzeul Național de Artă Timișoara a susținut Olimpiada și și-a deschis, cu mare drag, porțile pentru elevii participanți. Astfel, sute de participanți s-au bucurat de tururile ghidate

oferite de echipa muzeului.

2. Turneul SoNoRo Conac X „La Grande Belleza”

Turneul SoNoRo Conac X „La Grande Belleza” a poposit, în primăvară, la Muzeul Național de Artă Timișoara, Palatul Baroc. SoNoRo Conac a ajuns anul acesta la cea de-a X-a ediție, sub numele „La Grande Belleza”, cu un turneu de concerte de muzică de cameră în cele mai frumoase spații dedicate muzicii clasice din țara noastră. Din această ediție aniversară nu putea lipsi splendidul Palat Baroc care

adăpostește Muzeul de Artă din Timișoara, un loc cu un istoric remarcabil – aproape 300 de ani de existență, fiind o construcție realizată în etape, odată cu Piața Principală, Piața Domului, astăzi, Piața Unirii.

După ce a debutat în Sibiu și a continuat la Cluj-Napoca, Târgu Mureș, Oradea și Arad, turneul ajunge în Timișoara, sâmbătă, 16 aprilie, ora 19:00, la Muzeul de Artă Timișoara, cu un concert susținut de muzicienii Erik Schumann (vioară), Răzvan Popovici (violă), Boris Andrianov (violoncel) și José Gallardo (pian).

Desfășurat în perioada 9 aprilie – 30 iunie 2022, SoNoRo Conac a adus un omagiu arhitecturii prin concerte în saloanele de muzică ale palatelor și conacelor, dar și în importante săli de concerte din țara noastră. La această ediție aniversară SoNoRo Conac a dorit să reamintească că muzica clasică trebuie să se reîntoarcă în filarmonici, în fața unui public dornic să revină la un cotidian alcătuit din ritualuri menite să cultive frumusețea și pacea fiecărei zile.

„La Grande Bellezza a fost omagiul pe care îl aducem vieții, bucuriei întâlnirii cu muzica și cu persoane dragi, în spații în care este celebrată frumusețea, armonia, grija pentru artă. În cele nouă ediții ale turneului SoNoRo Conac am descoperit splendoarea unor clădiri și ale unor timpuri care, deși au fost tulburi, nu au trecut fără a lăsa ceva valoros în urmă. Considerăm că este datoria noastră să păstrăm toată această frumusețe care ne-a fost lăsată moștenire și sperăm ca prin muzică să reîntregim spații, oameni, speranța într-o lume în care

frumusețea și arta devin valorile supreme, singurele pentru care merită să purtăm o luptă”, declară Răzvan Popovici, Directorul turneului SoNoRo Conac.

3. Festivalul Muzicii de Cameră

În data de 3 mai 2022, Sala Barocă a Muzeului Național de Artă Timișoara a găzduit recitalul oferit de studenți clarinetiști de la clasa profesorului Cristian Miclea și clarinetistul Tibi Boc, dar și piese interpretate de muzicienii Cristian Miclea, Gloria Maria Mihai și Victor Părau – totul în acord cu poemele recitate de actorul Claudiu Dogaru. Evenimentul a fost organizat în

parteneriat cu Universitatea de Vest Timișoara- Facultatea de Muzică și Teatru.

În data de 12 mai 2022, în Sala Barocă a muzeului, studenții clasei prof. Manuela Mihăilescu au intrat în dialog cu actrița Anca Roxana Constantin van der Zee care a susținut un recital de poezie.

Aflat anul acesta la cea de a XVII-a ediție, Festivalul Muzicii de Cameră, ce s-a desfășurat în perioada 2-17 mai 2022, a adus în fața iubitorilor de muzică clasică o serie de întâlniri de o înaltă ținută artistică. În cadrul manifestărilor, muzica de cameră și poezia au intrat într-un dialog fertil, în interpretarea studenților Facultății de Muzică și Teatru și a profesorilor lor.

4. „Rose Ausländer, ultima psalmistă evreică de limbă germană”

Teatrul Evreiesc de Stat, în parteneriat cu Centrul Cultural German Timișoara, Fundația Culturală Artmedia, Muzeul Național de Artă Timișoara și Comunitatea Evreilor din Timișoara prezintă recitalul de muzică și poezie “Rose Ausländer, ultima psalmistă evreică de limbă germană” de Edith Negulici. Sala Barocă, a fost transformată în sală de teatru și s-a dovedit neîncăpătoare pentru publicul iubitor de artă și teatru. În distribuție: Maia Morgenstern, Mircea Dragoman, George Remeș. Muzica: Rodica Gancea (vioară), Mihai Murariu (pian). Regia: Liana Ceterchi

Contemporană cu Nelly Sachs și Paul Celan, Rose Ausländer este una dintre figurile majore ale literaturii

germane din secolul XX. Viața poetei Rose Ausländer a fost una de preschimbări și tulburări constante. Din 1941 până în 1944, Ausländer a trăit în ghetoul evreiesc și apoi a fost forțată să se ascundă, pentru a evita deportarea. Poezia sa este plină de imagini din anii ghetoului – sărăcie, foame, sicrie, sânge, cenușă și fum. Poeta vorbește adesea despre pierdere și deznădăjnire, despre căutarea, timp de o viață, a unui nou cămin, despre identitate, limbă,

legături de familie, credința evreiască. S-a simțit legată de istoria și cultura poporului evreu. Opera sa poetică reflectă experiența din timpul Holocaustului, călătoriile ei prin Europa. Și-a caracterizat nevoia de a scrie în acea perioadă traumatizantă ca mijloc de supraviețuire. Poeta se simte acasă doar în limba sa, în poemele sale. Supranumită „ein denkendes Herz, das singt“, Ausländer a folosit întotdeauna un limbaj pur și esențial, întrucât a considerat cuvântul un refugiu sigur, singurul mijloc de a păstra în viață o lume pierdută.

Forțată de persecuțiile naziste, a călătorit în exil în Statele Unite, la New York și în numeroase țări din Europa: Viena, Paris, Amsterdam. În cele din urmă, a decis să se stabilească la Düsseldorf. În 1970, s-a mutat la azilul de bătrâni Nelly Sachs al comunității evreiești din Düsseldorf. Spre sfârșitul vieții sale, Rose Ausländer a primit recunoașterea pe care o merita de mult, având multe cărți de poezie publicate: *Der Regenbogen*, *Blinder Sommer*, *Denn wo ist Heimat?*, *Die Musik ist zerbrochen*, *Die Nacht hat zahllose Augen*, *Die Sonne fällt*, *Gelassen atmet der Tag*, *Hinter allen Worten*, *Sanduhrschritt*, *Schattenwald*, *Schweigen auf deine Lippen*, *The Forbidden Tree*, *Treffpunkt der Winde*, *Und nenne dich Glück*, *Wir pflanzen Zedern*, *Wir wohnen in Babylon*, *Wir ziehen mit den dunklen Flüssen*, *Herbst in New York*, *An ein Blatt*, câștigând premii prestigioase de poezie în Germania și distincția „Ordinul de Merit al Republicii Federale Germania“. Cele peste 2.400 de poeme publicate din cele aproape 3.000 de poeme scrise de Rose Ausländer sunt ecoul unei vieți care mărturisește forța creatoare. Ca reflecții ale unei poete care a supraviețuit și a trăit o asemenea amploare a schimbărilor istorice și culturale, scrierile sale merită aprofundate.

5. Participare Art Safari 2022

Din data de 12 mai până pe 7 august 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a expus o lucrare reprezentativă din patrimoniul cultural la cel mai mare festival de artă contemporană desfășurat în România- Art Safari.

Printre noutățile care s-au anunțat în cadrul ediției din acest an Art Safari s-au numărat opere de artă create de Picasso, Dali, Theodor Aman, Reuven Rubin, Barbara Klemm și Irina Dragomir.

Muzeul Național de Artă Timișoara a participat la acest proiect cu lucrarea “Fata cu breton” semnată Teodor Aman și cu puzzle-ul supradimensionat al operei de artă. Expoziția s-a bucurat de peste 60.000 de vizitatori.

“Pavilionul Muzeal îi este dedicat lui Theodor Aman, marele maestru al picturii românești, întemeietor al Școlii de Belle-Arte de la noi. El a reușit să reflecte, într-un mod extrem de amănunțit, stilul de viață al elitei sociale și culturale românești, prin scenele de gen cu instantanee din lumea contemporană lui.”

6. Lansarea volumului „Imago iuris. Imaginarul dreptului”

Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara a sărbătorit 30 de ani de existență pe 20 mai 2022. Evenimentul a fost marcat prin lansarea volumului „Imago iuris. Imaginarul dreptului” în Sala Barocă a Muzeului Național de Artă din Timișoara.

Autorii au propus un demers editorial de excepție conceput sub forma unor eseuri care au pornit de la o serie de lucrări de artă și a legăturii acestora cu dreptul. Volumul a fost prezentat de către prof.univ.dr. Otilia Hedeșan (Facultatea de Litere, Istorie și Teologie) și de către editorul acestuia, prof.univ.dr. Lucian Bercea, Decanul Facultății de Drept.

7. „germAct”

În data de 10 iunie 2022, în cadrul proiectului „germAct”, organizat de Facultatea de Muzică și Teatru - UVT în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Timișoara, au avut loc două evenimente în Sala Barocă: lansarea de carte urmată de sesiune de Q & A: Armonia hermetică a cosmosului de Gabriel Kelemen, prezintă Daniela Șilindean, Adrian Bodnaru și Alina Mazilu și recitalul Silvia-Sorina Munteanu, la pian Silviana-Ana Cîrdu, recită Ioana Balint și Alexandru Mihăescu.

8. Lucian Ban „Ways of Disappearing” CD Release Tour: Timișoara

În 11 iunie, la Muzeul National de Arta din Timisoara, Sala Barocă, a avut loc lansarea abumului Lucian Ban „Ways of Disappearing”. Lansat de Sunnyside Records in luna mai cu un turneu american, albumul pianistului newyorkez de origine română Lucian Ban, Ways of Disappearing, va fi prezentat publicului din România într-un turneu național produs de Jazz Updates, cu o serie de concerte în Timișoara, Arad, Cluj-Napoca, Baia Mare, Bistrița, Brașov și București.

Fascinantul album de improvizații solo Ways of Disappearing al pianistului newyorkez Lucian Ban reprezintă o contribuție remarcabilă la canonul solo-ului de pian în jazz și un profund opus de maturitate al unuia dintre cei mai de succes muzicieni de origine română pe scena jazz-ului internațional. Produs împreună cu violistul american Mat Maneri și editat de prestigioasa casă de producție Sunnyside Records din NYC, albumul a fost înregistrat în acustica specială a Sălii Baroce a Muzeului de Artă din Timișoara și include 14 piese originale și improvizații, un blues și două standarde moderne de jazz compuse de celebrele Annette Peacock și Carla Bley.

Numit de ziarul britanic The Guardian “A name to watch” și considerat “unul dintre cei mai talentați pianiști de jazz care s-au mutat la NYC” (Bruce L. Gallanter, Downtown Music Gallery), Lucian Ban și-a câștigat renumele pe scena jazz-ului internațional printr-o serie de albume și colaborări cu nume de primă mână și este recunoscut pentru sinteza extrem de personală între jazz și muzica tradițională românească, pentru reimaginarea muzicii lui George Enescu prin prisma improvizației și pentru căutarea unui ideal al jazz-ului cameral. Muzica lui a fost descrisă drept “un triumf al comunicării emoționale și muzicale” (All About Jazz), “răvășitoare, misterioasă” (New York Times), “neortodoxă dar fascinant de frumoasă” (The Guardian), “atemporală și plină de viață” (Downbeat).

Autor a 20 de albume sub nume propriu pentru label-uri de prestigiu din întreaga lume, Lucian Ban este singurul muzician de jazz român care a înregistrat pentru celebra casă ECM (Transylvanian Concert) și ale cărui apariții discografice au câștigat Best Album of the Year din partea Downbeat Magazine (Elevation, Songs from Afar), Jazz Journalists Association (Enesco Re-Imagined, Mystery), și US Național Public Radio (Transylvanian Folk Songs, The Bela Bartok Field Recordings). Albumele sale se bucură de acolade în presa majoră din lume (The Guardian, El Pais, New York Times, NeueBurcher Zeitung, Financial Times, etc) și de recenzii în presa de specialitate (Downbeat, The Wire, All About Jazz, Jazz Times, Jazziz, London Jazz News, Jazzman, etc). Lucian Ban a colaborat și susținut turnee în întreaga lume cu muzicieni de prestigiu precum John Surman, Barry Altschul, Mat Maneri, Evan Parker, Nasheet Waits, Louis Scelavis, John Hebert, Eric McPherson, Tony Malaby, Ralph Alessi, TheoBleckmann, Jen Shyu, Gerald Cleaver, Alex Harding și mulți alții.

Discutând albumul său de pian solo Lucian Ban consideră că “nu există o diferență reală între improvizație și compoziție” și dacă “structura sau tradiția pot fi învățate, libertatea improvizației este mai degrabă un instinct”. Solo-ul de pian este piatra de încercare a oricărui pianist de jazz, iar atunci când improvizezi de fapt observi și crezi în același timp, pui întrebări muzicale la care trebuie să răspunzi în timp real în actul performativ. Referindu-se la istoria jazz-ului, Lucian Ban afirmă o afinitate cu “o pleiadă de pianiști radicali și iconoclaști precum Thelonious Monk, Andrew Hill, Keith Jarrett, Duke Ellington sau Paul Bley, pianiști care au întrerupt tradiția rolului pianului în jazz, și au extins granițele limbajului instrumental”.

Citând din comunicatul de presă al casei de discuri Sunnyside Records: “După decade de gestație, Ways of Disappearing reprezintă o contribuție semnificativă la arta pianului solo în jazz, și arată cât de inspirat poate să fie Lucian Ban în clipa creației, creând muzică din eter, și realizând, așa cum scrie Downbeat Magazine, o artă personală care este universală”.

9. Concert „Cânt și Cuvânt în creația românească”

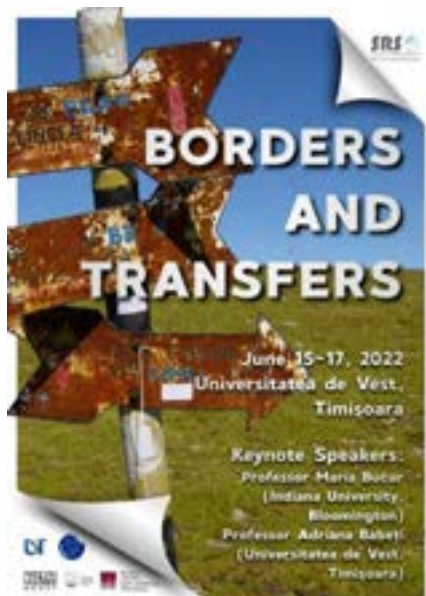
Recitalul „Cânt și Cuvânt în creația românească”, organizat de Opera Națională Română Timișoara în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Timișoara, a încântat publicul timișorean în 15 iunie 2022, ora 19:00, în Sala Barocă.

Programul evenimentului a cuprins lucrări celebre din creația românească și și-au dat concursul artiști ai Operei Naționale Române din Timișoara, precum: Nicoleta Colcejar, Alexandru Moisiuc, Corina Murgu și Angela Balici, alături de solistul Filarmonicii „Banatul” din Timișoara, Dragoș Mihăilescu.

Seria „Cânt și cuvânt” și-a propus să evidențieze relația intrinsecă dintre vibrația fonatoare, alcătuită din mesajul rostit și sublinierea acestuia prin mijloacele nesfârșite ale muzicii.

10. „Granițe și transferuri”

În acest an, Societatea de Studii Românești a organizat la Timișoara împreună cu Universitatea de Vest, Muzeul Ororilor Comunismului în România și Muzeul Național de Artă Timișoara conferința cu tema Granițe și transferuri.

Între 15 și 17 iunie 2022 s-au întâlnit în Banat, unde supa e dulce și aduce ghinion să servești pui la petrecerea dintre ani, unde se întâlnesc marginile imperiilor și ale statelor națiuni, într-o regiune descrisă de transferuri etnice, culturale, religioase și economice de-a lungul râurilor Mureș, Tisa și Dunărea, 200 de specialiști în studii românești (istorici, sociologi, literați, experți în studii

religioase, etc.) care au reflectat împreună de o manieră formală sau informală asupra modului în care granițele geografice, istorice, conceptuale creează și conectează culturi sau le singularizează la nivel imaginar sau real.

Pe lângă numeroase panel-uri individuale, lansări de carte, mese rotunde, o expoziție, o vizionare de film documentar, conferința a găzduit prelegerile plenare oferite de Doamna Profesoară Adriana Babeți (Universitatea de Vest, Timișoara) și de Doamna Profesoară Maria Bucur (Universitatea Indiana, Bloomington). În cadrul acestor manifestări, vorbitorii au analizat și au dezbătut modalitățile cum sunt imaginate granițele, despre imigranți și imigrație, despre granițele identitare, etnice, religioase, de gen, despre procese de marginalizare, diviziune, centralizare, solidaritate, despre granițe lingvistice și multiculturalism, despre impactul pandemiei și al apariției curenților extremiste.

În data de 16 iunie 2022, parte a evenimentelor dedicate conferinței „Granițe și transferuri”, în Sala Barocă a rulat, „Fragile”, un documentar despre vulnerabilitate, dar și despre puterea

femeilor. Filmul încearcă să documenteze și să împărtășească poveștile de viață a românelor care se luptă cu abuzul, cu tensiunile create de prejudecățile altora și de normele sociale și cu un stat care își ignoră cetățenii. Proiectul Fragile își dorește să încurajeze persoanele care au nevoie de ajutor să apeleze la experți pentru sprijin, demonstrând că există o rețea de organizații care se preocupă de protejarea și promovarea drepturilor femeilor.

Pe lângă numeroasele evenimente, conferința a găzduit și deschiderea expoziției „ANTINOSTALGIA” a artiștilor Andrei Pandele și Ion Isaila, în data de 16 iunie 2022.

Expoziția organizată de Muzeul Ororilor Comunismului în România în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Timișoara a transpus pe simeze fenomenul nostalgiei revizitat printr-o analiză critică a prezentului. „Antinostalgia” investighează relația dintre public și memoria individuală a vieții private. Revizitarea trecutului constituie un efort cathartic în care privitorul, indiferent de vârstă, intră în contact cu amintirile unei epoci la care a fost martor, sau a asistat prin prisma mărturiilor.

„Antinostalgia” este, de fapt, un vaccin pentru nostalgie, unde reacțiile se pot manifesta pe un spectru larg al emoțiilor, în care acceptarea sau refuzul trecutului reprezintă un proces de vindecare și cunoaștere personală. Cele două valențe ale memoriei, cea afectivă, respectiv cea colectivă, se completează într-un arhipelag fotografii și colaje definite ca borne ale amintirii unei ere dominate de cultul personalității lui Ceaușescu.

Artistul Ion Isaila este cunoscut publicului român prin lucrările sale de grafică și colaje din seria celor concepute în Germania, după ce a părăsit România. Sunt inspirate din viața în România anilor ‘80, numite de noi „colaje-manifest”, prin care se angaja atunci să semnalizeze abuzurile regimului ceaușist și neajunsurile cetățenilor, adresându-se nu galeriilor de artă, ci vizând direct publicul german și român, într-un impuls genuin de activism social și cultural.

Fotografiile lui Andrei Pandele oferă poate spectrul cel mai larg de imagini ale României lui Ceaușescu. Arhitect de meserie, Andrei Pandele este unul din principalii fotografi clandestini

și curajoși ai „epocii de aur”. După cum declara, el nu a acționat împotriva comunismului, ci a fotografiat ce era în jurul lui. Considerăm că instantaneele și compozițiile sale reprezintă o capsulă a timpului unde se păstrează o lume reală, pe care suntem îndemnați să nu o idealizăm, sau să nu ne dorim să o reținem.

Materialele muzeului privind expoziție „ANTINOSTALGIA” a artiștilor Andrei Pandele și Ion Isaila au fost promovate în peste 20 articole de presă. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 12.000 persoane.

11. Dezbateră „Smart & Sustainable Urban Mobility powered by Continental”

Compania Continental a organizat în 23 iunie 2022, în Sala Barocă a Muzeului Național de Artă din Timișoara, dezbateră cu titlul „Smart & Sustainable Urban Mobility powered by Continental”.

Continental, companie tehnologică, a prezentat, pentru prima dată în România, o mașină autonomă, o platformă de dezvoltare pentru o gamă largă de tehnologii Continental care sunt necesare pentru funcționarea sistemelor de mobilitate fără șofer în viitor. Compania este convinsă că aceste vehicule autonome, propulsate electric – fără șofer, volan sau pedală de frână –

vor aduce o contribuție importantă la îmbunătățirea traficului și, în consecință, și a calității vieții în zonele urbane. Dezvoltarea acestui vehicul autonom a fost realizată împreună cu compania EasyMile.

Evenimentul a făcut parte din strategia companiei privind dezvoltarea de produse și tehnologii pentru o mobilitate urbană sustenabilă, pentru mașini cu un nivel tot mai avansat de conducere asistată și automatizată, care oferă utilizatorului experiențe remarcabile.

Vehiculul autonom a fost testat în Piața Unirii din Timișoara. Sute de persoane au experimentat deplasarea într-o mașină fără șofer.

12. Concert Versatilitatea transgenuistică a vocii de sopran în creația mozartiană

În data de 29 iunie 2022, în Sala Barocă, a avut loc un eveniment liric special, proiectul „Mozart”, pe care Facultatea de Muzică și Teatru, în parteneriat cu a Muzeul Național de Artă din Timișoara, l-a propus comunității timișorene.

Evenimentul liric a fost prilejuit de susținerea examenului de licență de către soprana Marina

Santrač, studentă internațională a UVT. Concertul a conținut două ópusuri semnate de Mozart, diferite ca gen, dar apropiate ca perioadă de compoziție, marcând, unul copilăria, celălalt adolescența geniului de la Salzburg.

Motetul Exsultate, jubilate (K 165 / K 158a), pentru voce de sopran, orchestră și orgă, a fost compus și prezentat public într-o primă variantă în 17 ianuarie 1773, în timpul șederii la Milano a compozitorului, cu puțin timp înainte ca acesta să împlinească 17 ani. Cunoscută ca varianta „Salzburg”, a fost mult timp pierdută și redescoperită abia în 1978. Totuși, varianta originală, cea de la „Milano”, a fost cea care s-a impus

în decursul timpului și este și astăzi cea mai cântată.

Cea de-a doua lucrare din program, Bastien und Bastienne (K 50 / 46 b), a fost o operă comică cu caracter pastoral într-un singur act, una din cele mai timpurii lucrări de gen a lui Mozart, scrisă de acesta la numai 12 ani (1768). Lucrarea, de tip singspiel, cuprinde în afara ariilor și ansamblurilor vocal-instrumentale și un text vorbit sub formă de recitative, în genul operetei.

Soprana Marina Santrač este născută în Serbia, în proximitatea graniței cu România, localitatea Vrșac. După terminarea studiilor primare și gimnaziale, parcurge anii de liceu la Novi Sad, devenind ulterior studentă și absolvind cu brio Academia de Artă din localitate (secția pictură) în anul 2018. Studiază în paralel Canto în cadrul Liceului de Muzică „Isidor Bajić” cu doamna Prof. Marta Balaž, studii încheiate cu succes în anul 2017. Pasiunea pentru muzică este exprimată plenar în anul 2018, când decide să dea admitere la Facultatea de Muzică și Teatru din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Clasa de Canto a Prof. univ.

dr. habil. Marius Manyov, reușind prima la examenul de admitere. Soprana manifestă un standard calitativ ridicat în toate genurile muzicii vocale clasice: operă, oratoriu și lied, demonstrat cu prilejul nenumăratelor apariții scenice din țară și străinătate, dar și a unui număr impresionant de premii dobândite în concursuri interne și internaționale. Miercuri seară, Marina Santrač își va dovedi din plin calitățile de artist liric, dobândite pe parcursul celor patru ani de studiu universitar la UVT, și exersate în numeroasele apariții publice materializate prin examene, audiții, concerte, spectacole și recitaluri. Pentru reușita deplină a acestui ultim concert, distribuția solistică la fi completată cu un tenor și un bas, dintre actualii și foștii studenți ai Facultății de Muzică și Teatru, precum și de acompaniamentul unui grup instrumental de calitate, care și-a probat armonia orchestrală prin mai multe frumoase colaborări, în ultimii ani.

13. Gala Absolvenților secției de Conservare- Restaurare și Arte decorative-textile

Muzeul Național de Artă Timișoara, în parteneriat cu Universitatea de Vest din Timișoara, a organizat Gala Absolvenților secției de Conservare-Restaurare și Arte decorative-textile pe data de 12 iulie 2022. Publicul iubitor de artă a fost invitat să admire lucrările de licență ale celor două secții ce au rămas pe simezele muzeului până pe data de 31 Iulie 2022.

14. Festivalul IMPULS

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ TIMIȘOARA
Palatul Baroc - P-ța Unirii Nr. 1, Timișoara 300085, RO
muzeuldeartatimisoara@gmail.com
0256 491 592
www.mnartm.ro

Muzeul Național de Artă Timișoara a fost partener în vederea desfășurării proiectului IMPULS, care a avut loc în perioada 26 septembrie – 01 octombrie 2022.

Institutul Francez din Timișoara găzduiește încă din 2018 festivalul de artă stradală, muzică și artele circului, „Impuls”, care face parte din programul cultural prin care Timișoara a obținut titlul de Capitală Europeană a Culturii.

15. Expoziția „We the People: 25 Years of Strategic Partnership”

În 30 septembrie 2022, Sala Barocă a găzduit vernisajul expoziției de fotografie a Ambasadei S.U.A., intitulată „We the People: 25 Years of Strategic Partnership”.

Expoziția a explorat relațiile diplomatice, de securitate, economice și culturale dintre popoarele României și Statelor Unite și este importantă în evidențierea relațiilor bilaterale. Aceasta a fost concepută de așa natură încât să reflecte toate aspectele remarcabile ale relațiilor interumane încă de la începuturile Parteneriatului Strategic în 1997. Însăși denumirea sa, „We the People”, include preambulul Constituției Statelor Unite ale Americii, celebrând, în același timp, faptul că interacțiunea umană clădește poduri de înțelegere și cooperare care susțin tot ceea ce construim împreună.

Publicul timișorean, și nu numai a fost invitat să admire expoziția „We the People: 25 Years of Strategic Partnership” a fost prezentă în Piața Unirii până în 24 octombrie 2022.

16. Lansarea proiectului „Case de muzicieni Timiș”

Pe data de 1 octombrie 2022, de Ziua Internațională a Muzicii, a avut loc evenimentul de lansare a proiectului „Case de muzicieni Timiș”, printr-un recital găzduit de Sala Barocă a Muzeului Național de Artă din Timișoara. Cu acest prilej a fost lansat site-ul www.timis.casedemuzicieni.ro, precum și harta ilustrată Timișul muzical în format print.

În contextul în care Timișoara va fi Capitală Europeană a Culturii în 2023, proiectul „Case de muzicieni” se extinde către zona Banatului după ce, din anul 2021, a adus în atenție casele unor mari muzicieni care au locuit în București, din secolul al 19-lea și până aproape de prezent. În premieră, proiectul prezintă casele unor muzicieni importanți din orașele Timișoara, Lugoj și Sânnicolau Mare, zonă a multiculturalității și a unei mari tradiții muzicale (Tiberiu Brediceanu, György Kurtág, Béla Bartók, Ion Vidu, Iosif Ivanovici, Filaret Barbu, Traian Grozăvescu, Richard Oschanitzky), precum și săli istorice din Timișoara și Lugoj în care au susținut recitaluri mari muzicieni ai lumii, precum Franz Liszt, Johannes Brahms, Joseph Joachim, Pablo Casals, Johann Strauss-fiul, Béla Bartók, Cella Delavrancea, Silvia Șerbescu și George Enescu.

Aceste imobile vor fi reunite pe o singură hartă digitală și documentate prin intermediul unui site bilingv (în limbile română și engleză) dedicat acestora – timis.casedemuzicieni.ro. Inițiativa își propune să pună la dispoziție oricui informații esențiale despre patrimoniul material, imobiliar al județului Timiș (fiind vorba, în bună parte, despre spații cu semnificație istorică), totul corelat cu povestea marilor personalități ale culturii muzicale bănățene care le conturează un profil distinct și viu până astăzi.

Imaginile ce vor însoți informațiile de pe www.timis.casedemuzicieni.ro vor fi semnate de Ovidiu Micșa, la rândul său arhitect, unul dintre cei mai respectați fotografi din Timișoara, specializat pe fotografia de arhitectură. Din echipă fac parte, de asemenea, arhitectele Gabriela Domokos – Pascu, Maja Baldea, muzicologul Constantin-Tufan Stan, muzicologi și realizatori de emisiuni la Radio România Muzical (Ștefan Costache, Andreea Kiseleff, Larisa Clempuș și Ioana Marghita), Daniel Ivașcu – web-designer și Ana Bănică – arhitectă și ilustratoare, Maria Monica Bojin – traducerea textelor în limba engleză. Coordonarea proiectului este Monica Isăcescu Lup.

Finalizarea activităților (realizarea site-ului www.timis.casedemuzicieni.ro, a hărții digitale și a hărții ilustrate printate) va fi marcată de un recital la Sala Barocă a Muzeului Național de Artă Timișoara (locul în care a cântat și Franz Liszt), susținut de pianistul Mihai Ritivoiu și de duo-ul format din Natalia Pancec (vioară) și Adriana Toacsen (pian). Recitalul cuprinde lucrări interpretate la Timișoara de Franz Liszt (2 noiembrie 1846), Joseph Joachim și Johannes Brahms (15 septembrie 1879) și la Lugoj de George Enescu și Nicolae Caravia (7 octombrie 1937).

17. „BUSINESS MATRIX: Reziliența în afaceri. Scenarii pentru succes”

În data de 4 octombrie 2022, Sala Barocă a găzduit „BUSINESS MATRIX: Reziliența în afaceri. Scenarii pentru succes”, proiect organizat de Asociația INOVATRIUM în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Timișoara.

Evenimentul a făcut parte dintr-un complex de inițiative adresate antreprenorilor, inclusiv antreprenorilor culturali din Regiunea de Vest a țării. În cadrul întâlnirii, participanții au putut fi inspirați de antreprenori renumiți și au putut iniția noi parteneriate de business, întrucât a oferit un cadru deosebit pentru networking și cooperare.

D. Alte proiecte realizate de Muzeul Național de Artă din Timișoara

1. Proiectul „MNArT Access”

„MNArT Access” este unul dintre cele 40 de proiecte-pilot selectate în cadrul programului european „Doors – Digital Incubator for Museums”, etapa I, organizat de Ars Electronica din Linz în vederea implementării unui booster tehnologic care să înlesnească adaptarea muzeelor la provocările realității de astăzi și să creeze noi modalități de accesare a patrimoniului prin angajarea audienței la scară largă. „MNArT Access” reprezintă, de asemenea, unul dintre

pilonii principali ai planului de management dezvoltat la Muzeul Național de Artă Timișoara, ce include proiecte precum Re-Connect Deco, Sigma Multisensory, Baroque Reloaded cu rol major în remodelarea colecțiilor prin digitalizare, dezvoltarea audienței prin strategii participative și integrarea patrimoniului în rețeaua internațională a valorilor culturale.

Proiectul este dedicat aniversării a 150 ani de patrimoniu artistic, pornind de la fondarea instituției muzeale de artă, în 1872, de către colecționarul și istoricul Zsigmond Ormós, aceasta fiind cunoscut pentru preocuparea sa de a construi un întreg sistem al artei la Timișoara în concordanță cu valorile europene. Departamentele de muzeografie, conservare, restaurare ale Muzeului Național de Artă Timișoara continuă această muncă de dezvoltare a instituției culturale prin accesibilizarea patrimoniului cu ajutorul digitalizării, angajarea audienței prin strategii participative și integrarea bunurilor culturale ale Banatului în context național și internațional.

Echipa de proiect este formată din: manager de proiect Aura Bălănescu (muzeograf), curator Andreea Foanene (muzeograf), conservator Nuți Dinuț, design grafic Andrada Pecican, implementare tehnologică Dan Șerban (muzeograf), mediere culturală Mihaela Irimescu (educator muzeal), Izabela Andronache (muzeograf), Alexandru Babușceac (muzeograf).

„MNArT Access” este dezvoltat prin patronajul Consiliului Județean Timiș și face parte din „Doors – Digital Incubator for Museums” organizat de Ars Electronica din Linz în parteneriat cu Museum Booster din Viena și ECSITE din Bruxelles, un proiect care

beneficiază de finanțare în cadrul programului de cercetare și inovare al Uniunii Europene / Horizon 2020 prin acordul grantului nr. 101036071.

Parteneri culturali:

ARS ELECTRONICA – Artă, Tehnologie și Societate este o instituție culturală, un centru educațional și un laborator de cercetare și dezvoltare având sediul în Linz. Pornind de la prima ediție a Festivalului Ars Electronica organizată în 1979, organizația a dezvoltat o abordare unică și cuprinzătoare a fenomenelor tehnoculturale și a câștigat recunoaștere la nivel mondial. De la experimentele artistice internaționale celebrate în Festivalul Ars Electronica și Prix Ars Electronica, până la programul educațional și de divertisment al centrului, precum și cercetările revoluționare desfășurate la FutureLab, abordarea acestei platforme răspunde conceptului de Zeitgeist prin transgresarea unor vaste teritorii disciplinare și crearea unui dialog artistic transdisciplinar.

MUSEUM BOOSTER este o platformă de cercetare și consultanță culturală cu sediul în Viena, cu accent pe avansarea strategică a muzeelor și instituțiilor culturale prin transformare digitală și inovare organizațională. Platforma se concentrează pe patru domenii de activități și servicii: identificarea inovațiilor care pot îmbunătăți experiența vizitatorilor muzeelor și instituțiilor culturale (Future Museum – proiect internațional de cercetare), efectuarea de cercetări privind tehnologiile media în muzee, consultarea muzeelor cu privire la transformarea digitală și proiectarea de noi surse de venituri și conceptualizarea muzeelor.

ECSITE, Rețeaua Europeană pentru Centre și Muzee Științifice, este o rețea importantă organizată la nivel european care leagă centre științifice, muzee, universități și organizații de cercetare. Scopul comun care unește aceste organizații este angajamentul față de public prin stimularea creativității și a gândirii critice în societatea contemporană și încurajarea cetățenilor să se implice în știință și tehnologie. ECSITE facilitează cooperarea dintre centrele științifice și muzeele europene prin stabilirea de standarde, schimburi de expertiză, diseminarea celor mai bune practici, încurajarea colaborării și dezvoltarea de programe de formare. În același timp, conferința ECSITE este cea mai importantă întâlnire din Europa, care reunește în fiecare primăvară profesioniști din întreaga lume. Mai multe detalii despre proiect puteți afla accesând următorul link: <https://ars.electronica.art/doors/en/participants-stage-i/>

Materialele muzeului privind proiectul „MNArT Access” au fost promovate în peste 19 articole de presă și emisiuni. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 11.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

2. „Muzeul Serilor de Vară”

Sezonul de vară și vacanța au devenit anul acesta mult mai interesante! Muzeul Național de Artă Timișoara a introdus „Muzeul Serilor de Vară” – o inițiativă ce a prevăzut schimbarea programului de vizitare pe perioada sezonului estival. Astfel, începând cu 04 mai 2022, Palatul Baroc a putut fi vizitat, de miercuri până duminică, în intervalul orar 13:00-21:00, oferind astfel publicului ocazia de a vizita expozițiile permanente și temporare ale muzeului și după lăsarea serii.

„Muzeul Serilor de Vară” a permis vizitatorilor să experimenteze universul muzeal în timpul liber, oferind programul perfect pentru cei care au dorit să exploreze colecțiile muzeului la ceas de amurg, după programul de lucru, în perioada vacanței sau la finalul unei zile toride.

Pentru MNArT, vizitatorul și experiența sa de explorare și cunoaștere a patrimoniului cultural sunt elementele primordiale ale strategiei și rolului muzeului ca vector cultural important al comunității din care face parte.

Muzeul, prin adoptarea programului de vară, beneficiind de amplasarea sa în Piața Unirii, epicentrul cultural al orașului, a încurajat apropierea dintre expozițiile, evenimentele găzduite

și public. Astfel, interacțiunea socială din centrul orașului a putut să fie frumos și constructiv continuată de interacțiunea culturală, prin cunoașterea unei lumi fascinante, conturate de capodoperele Palatului Baroc. Prin această inițiativă unică pentru orașul nostru, dar practică și de alte muzee de renume din străinătate, ne-am dorit ca murmurul seriilor de vară din Piața Unirii să cuprindă și Muzeul Național de Artă Timișoara.

Materialele muzeului privind „Muzeul Serilor de Vară” au fost promovate în peste 12 articole de presă. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 18.000 persoane.

Vezi tabel revista presei:
https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

3. Partener Instituțional al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO

În urma depunerii dosarului de candidatură și a promovării etapei de evaluare, Muzeul Național de Artă Timișoara a dobândit statutul de partener instituțional al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO în domeniile culturii, educației interculturale, în promovarea diversității și a patrimoniului cultural.

Muzeul Național de Artă Timișoara este singura instituție culturală din județul Timiș care a obținut statutul de Partener Instituțional CNR UNESCO în 2022. Acest statut s-a confirmat, în urma câștigării concursului, prin decizia S.G. al CNR UNESCO nr. 24 din 29.07.2022.

Reprezentând o formă de susținere și confirmare cu valențe reputaționale, acest parteneriat statutar strategic aduce un plus de valoare imaginii și activității muzeului și încununează eforturile echipei noastre în promovarea culturii.

Sub egida statutului de partener instituțional CNR UNESCO, Muzeul Național de Artă Timișoara va organiza în perioada care urmează o serie de expoziții emblematice dedicate unor mari artiști precum: Paul Neagu, Oskar Szuhaneck, Constantin Brâncuși, Victor Brauner, Romul Nuțiu, Suzana Fântânariu, Ciprian Radovan și alții.

„Evaluarea a fost realizată de 4 experți desemnați de Asociația Comunelor din România și de către Uniunea Consiliilor Județene din România și de un reprezentant al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. Criteriile de evaluare au vizat compatibilitatea activității instituțiilor candidate cu agenda UNESCO și cu prioritățile Comisiei Naționale, dar și capacitatea acestora de a dezvolta parteneriate interne și internaționale. Cea mai apreciată candidatura a fost cea a Muzeului Național de Artă din Timișoara, care a obținut 125 de puncte adică maximumul ce putea fi acordat.”, afirmă Codrin Taut, reprezentant CNR UNESCO.

Calitatea de Partener Instituțional al CNR UNESCO este conferită exclusiv de Comisia Națională a României pentru UNESCO instituțiilor publice ce împărtășesc valorile și idealurile UNESCO și se angajează să le promoveze în mod activ. Acest tip de parteneriat se dobândește prin concurs și este valabilă pentru o perioadă de trei ani. În mod excepțional, ciclul de desemnare din anul 2022 a limitat numărul de desemnări la două pentru fiecare din cele opt macro-regiuni de dezvoltare, în cazul instituțiilor publice coordonate de Consiliile Județene.

În contextul dobândirii statutului de partener instituțional al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, în perioada 15-16 septembrie 2022, Muzeul Național de Artă Timișoara a participat la prima reuniune de lucru, cu caracter tehnic, a rețelei partenerilor CNR UNESCO. Întâlnirea s-a desfășurat la Pitești, iar gazda reuniunii a fost Centrul Județean de Cultură și Artă Argeș.

Materialele muzeului privind statutul de partener instituțional al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO au fost promovate în peste 13 articole de presă și emisiuni. Impactul online, pe canalele Facebook, Instagram și Tik Tok a fost de peste 12.000 persoane.

Vezi tabel revista presei: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1LjAGXOT8urF-Nv5_X_rLdxC5MhL0oaim/edit#gid=1598532103

C. DEPARTAMENTUL DE MUZEOGRAFIE

I. ACTIVITATE DE MANAGEMENT DE PROIECT ȘI CURATORIAȚ ÎN CADRUL PLANULUI MINIMAL 2022

Personalul departamentului de muzeografie a fost implicat în acțiuni specifice implementării proiectelor expoziționale programate pentru anul 2022 (Programul minimal), precum și a proiectelor realizate în parteneriat cu alte instituții muzeale și culturale din țară și străinătate.

Astfel încât, în perioada menționată, în cadrul Programului minimal 2022 înaintat către CJT cu nr. 480 / 14.02.2022 pot fi menționate următoarele:

A. Proiecte realizate

1. Parallels. Timișoara / Novisad 2022, Ediția a II-a

Punct 1 / Plan management (1/1)

2. Ziua Județului Timiș, Ediția a II-a

Punct 2 / Plan management (1/2)

3. Consiliul Județean Timiș – Aniversare 30 ani (1992 – 2022)

Punct 2 / Plan management (2/2)

4. Pictură pe pâine, Ediția a II-a

Punct 3 / MNArT Access Cunoașterea patrimoniului / Plan Management (1/5)

5. MNArT la Expo Dubai 2020

Punct 4 MNArT Sorption / Rebranding / Plan Management (2/3)

6. REBRANDING –Remodelarea colecțiilor prin inventariere, cercetare și digitalizare

Punct 4 MNArT Sorption / Rebranding / Plan Management (3/3)

7. MNArTeach. Fanzine. Publicație pentru adolescenți

Punct 5 MNArTeach Educație și mediere culturală (11/10)

8. MNArTeach. Carte de colorat pentru copii

Punct 5 MNArTeach Educație și mediere culturală (12/10)

9. Celebrities of the Floating World

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (2/6)

10. MNArT Don. Expoziție temporară dedicată donațiilor anuale

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (3/6)

11. Întoarcerea prodigioasă. Oskar Szuhaneck

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (5/6)

12. Complice des poètes. Gravuri și litografii Jaques Herold în ediții bibliofile

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (6/6)

13. MNArT + FAD + UVT + UAP / Expoziția absolvenților Facultății de Arte și Design Timișoara

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (13/6)

14. Doina Mihăilescu

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (11/6)

15. 60 – Dana Constantin și Dacian Andoni

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (12/6)

B. Proiecte în curs de realizare

1. MNArT EDU. 10 micro-proiecte de educație muzeală și mediere culturală

Punct 5 MNArTeach Educație și mediere culturală / Plan Management (10/10)

2. Exponatul lunii la Muzeul Național de Artă Timișoara

Punct 3 MNArT Access / Cunoașterea patrimoniului (5/5)

3. Artist Talks - Outdoor Sessions

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (4/6)

4. MNArT Open View

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (1/6)

5. Întotdeauna trebuie să începi ceva nou. Belu Făinaru

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (7/6)

6. Paul Neagu

Traseul ENCOUNTERS / BIDBOOK (4/5)

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (8/6)

7. Victor Brauner

Traseul ENCOUNTERS / BIDBOOK (5/5)

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (9/6)

8. Sigma Multisensory

Punct 10 MNArT Shape (1/3)

9. Re-Connect Deco

Punct 10 MNArT Shape (2/3)

10. Constantin Brâncuși

Traseul **ENCOUNTERS (6/5) / BIDBOOK**

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (10/6)

11. Eveniment Restaurare – Laborator-E-Vis

Punct 6 MNArT Develop Formare profesională continuă / Plan management (1/1)

C. Proiecte transferate in format online

1. Ziua Porților Deschise

Punct 3 MNArT Access / Cunoașterea patrimoniului (4/5)

2. Revoluția Română din 1989 – REV 89 / 33, ediția a II-a

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (11/6)

3. 1 Decembrie – Ziua Națională, Ediția a II-a

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management (11/6)

4. Re-Connect Deco

Punct 10 MNArT Shape (2/3)

5. Romul Nuțiu

Punct 9 Alte șase expoziții / Plan management 13 / 6)

D. Proiecte care au fost înlocuite cu proiecte de reconfigurare a expozițiilor permanente

1. Muzee colecții colecționari in era digitală. Sesiune de comunicări

Punct 3 MNArT Access Cunoașterea patrimoniului

Inlocuire cu reconfigurarea **Expoziției permanente de Artă Bănățeană**

2. Ele sunt / El(les) sont

Punct 3 MNArT Access / Cunoașterea patrimoniului (3/5)

Inlocuire cu reconfigurarea **Expoziției permanente de Artă Modernă Românească**

3. Volum aniversar. Muzeul Național de Artă Timișoara – 150 de ani de patrimoniu cultural

Punct 4 MNArT Sorption / Rebranding / Plan management (1/3)

Inlocuire cu reconfigurarea **Expoziției permanente Corneliu Baba**

4. Baroque Reloaded

Timișoara 2023 Bidbook (1/1) / Punct 10 MNArT Shape (3/3)

Inlocuire cu reconfigurarea **Expoziției permanente de Artă Europeană**

II. ACTIVITATE DE CERCETARE A PATRIMONIULUI MUZEAL

Personalul departamentului de muzeografie a fost implicat în acțiuni specifice cercetării patrimoniului, cum ar fi:

-Realizarea dosarului de clasare a 26 lucrări de pictură de secol XIX din colecția de artă bănățeană, în vederea exportării temporare a bunurilor culturale în cadrul expoziției „Parallels” care a avut loc la Galeria Matica Srpska din Novisad. Expertiza bunurilor culturale din patrimoniul muzeului a fost realizată de către dl. Alexandru Chituță, în calitate de expert acreditat în arta secolului al XIX-lea (specialist al Muzeului Bruckenthal).

-Realizarea dosarului de clasare a două lucrări de pictură semnate de Hermann Maxy din colecția de artă modernă românească, în vederea împrumutului solicitat de Muzeul Național de Artă al României. Expertiza bunurilor culturale din patrimoniul muzeului a fost realizată de către dna Andreea Petcu, în calitate de expert acreditat în arta secolului al XX-lea (specialist al Muzeului Național de Artă Timișoara).

-Cercetare în vederea unor proiecte editoriale dedicate tuturor vârstelor cu rol de educație / mediere culturală, cum ar Cartea de colorat dedicată copiilor, Fanzine-ul dedicat adolescenților, cataloage de expoziție – „Celebrities of the Floating World”, Oskar Szuhaneck, MNArT Don, MNArT View, Volumul aniversar, Romul Nuțiu etc.

-Cercetare în vederea implementării proiectelor expoziționale din Planul minimal 2022, inclusiv dezvoltarea strategiei expoziționale pentru anul 2023.

-Cercetare în vederea reconfigurării expozițiilor permanente în perspectiva Timișoarei 2023 – Capitală Europeană a Culturii pentru a crea un dialog important între patrimoniul muzeului și patrimoniul din care fac parte expozițiile ce vor fi găzduite la Muzeul Național de Artă Timișoara.

III. ACTIVITATE DE EVIDENȚĂ A PATRIMONIULUI MUZEAL

Personalul departamentului de muzeografie a fost implicat în realizarea unor acțiuni dedicate îmbogățirii patrimoniului, cum ar fi donațiile. Astfel încât, un fond de 409 lucrări de pictură și grafică semnate de către pictorul timișorean Ciprian Radovan a fost integrat în patrimoniul muzeului. Expertiza de specialitate a fost realizată de către dna Andreea Petcu, în calitate de expert acreditat în arta secolului al XX-lea din cadrul Muzeului Național de Artă Timișoara. Valoarea totală a donației a fost stabilită la suma de 237.000 euro / 1.187.000 ron în cadrul biroului notarial unde a fost realizată donația.

De asemenea, mai pot fi amintite: donația unei lucrări de artă contemporană semnată de graficiana Suzana Fântânariu, precum și donația unui ansamblu de mobilier de secol XIX de influență vieneză oferită de către familia Ghihor- Izdrăilă.

IV. ACTIVITATE DE ORGANIZARE MUZEALĂ

Personalul departamentului de muzeografie a fost implicat în acțiuni specifice organizării muzeale cu privire la pregătirea spațiilor expoziționale în perspectiva Timișoarei 2023 – Capitală Europeană a Culturii. În acest sens, spațiile expoziționale au fost eliberate pentru implementarea investițiilor specifice standardelor muzeale internaționale (climatizare, sisteme de supraveghere, protecție împotriva efracției și prevenirea incendiilor). Totodată, a fost creată o strategie de reconfigurare a dispunerii expozițiilor permanente și temporare care să aibă în vedere asigurarea spațiilor solicitate pentru găzduirea expozițiilor Timișoarei 2023, Victor Brauner și Constantin Brâncuși, în total 10 săli situate la etajul II al Palatului Baroc. Procedurile de reconfigurare a spațiilor expoziționale dedicate colecțiilor permanente și temporare vor consta în realizarea proiectelor de concept, arhitectura expozițională și design de identitate vizuală, care vor fi trimise către Direcția de Cultură a Județului Timiș și către Comisia Națională a Colecțiilor din cadrul Ministerului Culturii în vederea obținerii acordului cadru de reconfigurare a acestor expoziții.

V. ACTIVITĂȚI DE MEDIERE CULTURALĂ

Strategia de mediere culturală a Muzeului Național de Artă Timișoara vizează colaborarea interinstituțională, astfel încât, proiectele desfășurate să ofere posibilitatea participării la activități conexe, care să determine sporirea interesului față de acțiunile în care suntem implicați, atragerea de noi grupuri țintă și, nu în ultimul rând, promovarea colecțiilor muzeului.

În 2022 au fost continuate și dezvoltate activitățile destinate copiilor, prilejuite de sărbători precum Paștele, 1 Iunie sau Ziua Județului Timiș.

Echipa MNArT a realizat 8 ateliere în cadrul Parcului Primăverii, conform unui calendar prestabilit, la Muzeul Satului Bănățean. Participanții, deopotrivă copii și părinți, au realizat felicitări, au pictat ouă din lemn, au confecționat diferite decorațiuni tematice etc.

În cadrul aceleiași colaborări interinstituționale, au fost montate la Muzeul Satului Bănățean bannere cu printuri digitale reprezentând detalii ale unor lucrări din colecția MNArT, cu scopul de a promova patrimoniul instituției.

Un alt program de mediere căruia ne-am alăturat în anul 2022, în parteneriat cu Institutul Francez, este Micro-Folie, muzeul digital mobil, proiect inițiat acum câțiva ani de Ministerul Culturii din Franța. MNArT a primit astfel, cu statut de închiriere până la finele anului, echipamentul tehnic prin care să poată fi desfășurate vizite programate, în timpul cărora participanții vizionează, prin intermediul unui ecran de proiecție și al tabletelor opere de artă din diferite instituții din întreaga lume. La aceste acțiuni au participat grupe de elevi de la școli din județul Timiș. Parcursul digital a fost completat de workshop-uri precum diferite joculețe și proiecte colaterale.

Micro-Folie a facilitat echipei responsabile a MNArT participarea la Bruxelles în intervalul 16 – 18 mai 2022, la un workshop tematic, la care actanții au expus experiențele avute în cadrul acțiunilor întreprinse, au propus activități conexe care pot fi generate de suportul virtual și au evaluat posibilitățile de îmbunătățire a infrastructurii digitale.

VI. ACTIVITATI DE EVIDENTA A ACTELOR

Personalul departamentului de muzeografie a fost implicat în acțiuni dedicate evidenței actelor, în vederea realizării procedurilor de implementare a investițiilor specifice standardelor muzeale cu privire la sistemele de climatizare, supraveghere video, protecția împotriva efracției și a incendiului, iluminat etc., dar și a achizițiilor directe din Planul minimal 2022.

VII. ACTIVITATE DE PROMOVARE A PERSONALULUI DE SPECIALITATE

În cadrul departamentului de muzeografie pe parcursul lunii septembrie 2022 personalul de specialitate din categoria muzeograf debutant a beneficiat de promovare pe gradul superior muzeograf II, ca urmare a evaluării activității profesionale și a îndeplinirii stagiului acordat prin lege debutanților.

II. ACTIVITATEA FINANCIAR-CONTABILĂ

1. Activitatea de întocmire și execuție a bugetului de venituri și cheltuieli

Activitatea de întocmire și execuția bugetului de venituri și cheltuieli este reglementată de Legea Nr. 500/2002 și Legile bugetare anuale. Ordonatorii de credite au responsabilități și obligații în elaborarea și executarea bugetului și în gestionarea patrimoniului instituției. Execuția bugetară a perioadei raportate ia în calcul bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii) precum și bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale), rezultând următoarea situație:

Nr. crt.	Categorii	Prevăzut 01.01.2022- 30.09.2022	Realizat 01.01.2022- 30.09.2022	Procent de realizare
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Venituri proprii	110.000	115.202	104,73%
2	Program minimal	1.767.400	258.900	15,44%
3	Cheltuieli cu bunuri și servicii	1.568.000	569.798	36,34%

4	Cheltuieli cu investiții	7.689.500	432.567	5,63%
5	Cheltuieli de personal	2.585.000	1.962.166	75,91%
		13.719.900	3.338.633	24,33%

Total venituri proprii realizate din activitatea de baza - 115.202,50 lei

- venituri din vânzarea biletelor - 104.532 lei
- taxă ghidaj – 300 lei
- taxă vizitare – 640 lei
- taxă închiriere - 9650 lei
- venituri din vânzări publicații - 80,50 lei

Nr.crt.	Indicatori de performanță	Perioada evaluată 2022
1	Număr de beneficiari neplătitori	2.796
2	Număr de beneficiari plătitori	7.230
3	Venituri proprii din activități de bază	115.202,50

- 2. Strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției-** Analiza programului minimal realizat, în raport cu cel propus, în corelație cu subvenția/alocația primită:

Nr. crt.	Denumire eveniment	Perioada de desfășurare	buget aprobat 2022
-------------	--------------------	----------------------------	--------------------------

1	Parallels. Timișoara/Novisad 2022, Ediția a II-a	Februarie-noiembrie	64000
2	Ziua Județului Timiș, Ediția a II-a	27-29 iulie	50000
3	Consiliul Județean Timiș - Aniversare 30 ani (1992-2022)	1-9 aprilie	20000
4	Pictură pe pâine, Ediția a II-a	August - septembrie	9650
5	Muzee, colecții, colecționari în era digitală. Sesiune de comunicări, Ediția I	Septembrie- decembrie	0
6	Ele sunt/ El (les) sont	Ianuarie - noiembrie	0
7	Ziua porților deschise MNArT	14 octombrie	0
8	Exponatul Lunii la Muzeul Național de Artă Timișoara	Ianuarie - decembrie	8200
9	Volum aniversar. Muzeul Național de Artă Timișoara - 150 ani de patrimoniu cultural	Ianuarie - decembrie	74200
10	MNArT la Expo Dubai 2020	Februarie – martie 3-9 martie 2022	95200
11	Rebranding - Remodelarea colecțiilor prin inventariere, cercetare și digitalizare	Ianuarie - decembrie	0
12	MNArT EDU. 10 micro-proiecte de educație muzeală și mediere culturală	Ianuarie - decembrie	25550
13	MNArTeach. Fanzine. Publicație pentru adolescenți	Ianuarie - decembrie	12700
14	MNArTeach. Carte de colorat pentru copii	Ianuarie - decembrie	7000
15	Eveniment Restaurare-Laborator –R-Vis	Ianuarie - noiembrie	20220
16	Wittgenstein On Tour	Aprilie- iunie	0

17	MNArT Open View	Ianuarie - decembrie	15100
18	Celebrities of the Floating World	Ianuarie – aprilie vernisaaj 28 ianuarie	26360
19	MNArT Don. Expoziție temporară dedicată donațiilor anuale	Februarie - martie	8800
20	Artist Talks – Outdoor Sessions	Februarie - noiembrie	10060
21	Întoarcerea prestigioasă. Oskar Szuhaneck	22 iunie – 10 octombrie	33660
22	Complice des poètes. Gravuri și litografii Jacques Herold în ediții bibliofile	Mai - august	15200
23	Întotdeauna trebuie să începi ceva nou. Belu Făinaru	Octombrie - decembrie	60000
24	Paul Neagu	Decembrie 2022 – ianuarie 2023	250000
25	Victor Brauner	Aprilie - decembrie	500000
26	Revoluția Română din 1989 – REV89/33, ediția a II-a	Decembrie	0
27	1 Decembrie - Ziua națională, Ediția a II-a	Decembrie	0
28	MNArT + FAD + UVT + UAP 1. Salon UAP 2. Expo foto-video	5 decembrie 2022- ianuarie 2023 22 iunie – 10 octombrie	0
29	Romul Nuțiu	Ianuarie - decembrie	19500
30	Sigma Multisensory	Ianuarie - decembrie	60000
31	Re-Connect Deco	Ianuarie - decembrie	0

32	Baroque Reloaded by MNArT	Mai - noiembrie	0
33	Constantin Brâncuși		380000
34	Expoziție de fotografii ale artistului Nadar-sec.XIX. Colaborare cu Muzeul fotografiei din Paris		2000
35	Doina Mihăilescu		0
36	60-Dana Constantin și Dacian Andoni		0
		Total	1767400

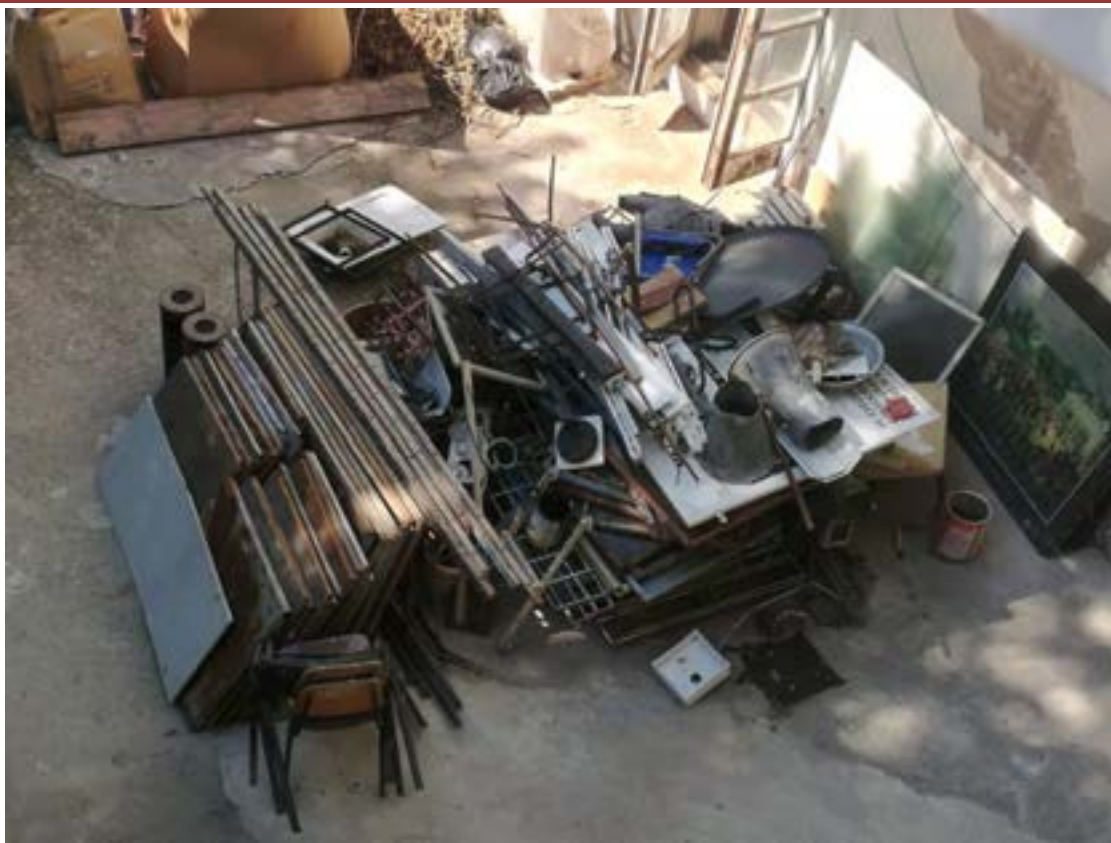
III. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV – INVESTIȚIONALĂ

În ceea ce privește activitatea administrativ-investițională s-au realizat o serie de activități:

- Igienizarea / Salubritatea curților interioare și a subsolurilor, eliminarea a zeci de tone de deșeuri din spațiile neglijate (subsol Mercy, subsol Unirii)
- Valorificarea fierului vechi recuperat / Relocarea tâmplăriei și crearea unui spațiu de tranzit
- Reorganizarea spațiilor de birouri pentru eficientizarea activității, mutarea structurilor administrative în corpul Unirii și alocarea corpului Mercy pentru corpul de specialitate
- Montarea de fibră optică în Sala Barocă
- Alocarea de routere cu cartelă telefonică pentru birourile fără acces internet
- Reorganizarea provizorie și relocarea unor depozitele din corp Mercy până la implementarea procesului de amenajare corespunzătoare.
- Înlocuirea întreupătoarelor vechi, cu risc ridicat la incendiu, cu întrerupătoare de 25A
- Achiziționarea unor servicii externalizate de achiziții publice
- S-a contractat înlocuirea tuturor robineților și înlocuirea unor calorifere din Palatul Baroc
- S-au realizat o mare parte dintre obiective de investiții în conformitate solicitările de pe Facility Report-ul solicitat de partenerii proiectelor din Planul minimal
- S-au realizat instruirile periodice pe profil SSM/PSI
- S-au realizat legitimații de serviciu actualizate ale angajaților MNArT
- S-a lucrat pe partea de rebranding refăcându-se sigla MNArT
- S-a achiziționat un software de monitorizare a tuturor senzorilor T/RH din muzeu
- S-au achiziționat 2 lifturi mobile ce pot servi persoanele cu nevoi speciale
- S-au înlocuit becuri incandescente și fluorescente cu becuri LED
- S-a perfectat comunicarea digitală prin mijloace electronice, paper-less.
- S-a realizat aprovizionarea cu toate materialele necesare pe diverse compartimente
- S-a actualizat regimul de contracte cu furnizorul de servicii de curățenie
- S-a demarat reorganizarea site-ului web și pregătirea pentru implementarea G-Workspace

Curtea Unirii în timp de igienizare

Curtea Unirii în timp de igienizare

Demisol înainte de igienizare

Demisol după igienizare

Curtea Unirii după igienizare

Curtea Mercy după igienizare

Depozite în timpul relocării

Noile legitimații de serviciu

III. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV – INVESTIȚIONALĂ

	Total buget aprobat mii lei	cod indicator	stadiu	sumă alimentată
MUZEUL DE ARTĂ	7.776,92			
OBIECTIVE DE INVESTIȚII NOI				
Proiect-Sistem de supraveghere video CCTV și Sistem antiefracție+control acces+cablaj Wi-Fi	1.650,00		achiziție finalizată pe SEAP, în execuție	
Lucrări, instalații cu rol de securitate la incendiu- proiectare+execuție (achiziție, montaj,PIF,etc)	3.650,00	71.01.03	achiziție în derulare pe SEAP, etapă evaluare tehnică a ofertelor pt lucrare	595,00
				172.039,76
Reabilitare sistem de climatizare etaj 2, corp Unirii- Palat Baroc	300,00		procedura de achiziție este în desfășurare pe SEAP, et. Depunere. Doc. Justificative pt. Ofertantul declarat câștigător	
Grup electrogen destinat sistemului electric al Palatului Baroc (achiziție, montaj, PIF,etc)	300,00		Este demarată documentația pentru acest obiectiv	
Instalație programabilă de iluminat, cu beamere RGB a fațadei Palatului Baroc	500,00		Este demarată documentația pentru acest obiectiv	
TOTAL	6.400,00			
ALTE CHELTUIELI DE INVESTIȚII				
Masina multifuncțională pentru tâmplărie - 1 buc;	25,00	71.01.02	17,05,2022	24.442,60
Banc de lucru (tâmplărie) - 1 buc	4,50	71.01.02	25,10,2022	4.123,35

Scanner 3D pentru obiecte volumetrice - 1 buc;	119,00	71.01.03	08,07,2022	118.994,05
Laptop profesional (prelucrare grafică 2D și 3D cu placă video dedicată - 1 buc;	19,00	71.01.03	20,07,2022	18.990,00
Display profesional - 1 buc;	40,00	71.01.03	08,08,2022	39.999,47
Kit blitzuri foto	8,60	71.01.03	13,07,2022	8.599,00
Calibrate Color Check Studio	3,20	71.01.03	Au fost achiziționate ca obiecte de inventar	
Panouri glisante pe structură metalică cu roți și sticlă securizată - 8 buc	22,00		achiziție directă SEAP, așteptăm livrarea produsului	
Dulap metalic (pentru substanțe toxice) - 1 buc;	3,70	71.01.03	14,10,2022	3.412,82
Lămpi Daylight 5700K cu stativ - 1 buc	13,00		procedură în demarare	
Grup mobil filtrant aspirant (pentru Laboratorul de restaurare vizitabil) - 1buc;	20,00	71.01.03	24,08,2022	19.992,00
Masă aspirantă cu presiune joasă și termoreglaj - 1 buc;	80,00	71.01.03	achiziție directă SEAP, așteptăm livrarea produsului	
Masă de lucru reglabilă 150 * 100, înălțime reglabilă - 2 buc;	9,00	71.01.03	17,05,2022	8.999,97
Dulap (de laborator cu vitrine 190 * 70 * 40) + 2 buc;	6,00	71.01.03	08,06,2022	5.545,40
Aspirator (industrial umed - uscat pentru masa cu presiune joasă) - 1 buc;	3,00	71.01.03	Au fost achiziționate ca obiecte de inventar	
Cameră pentru microscop optic - 1 buc;	15,00	71.01.03	20,09,2022	14.964,81

Achiziție bunuri culturale mobile	43,50		Nu a fost demarată procedura de achiziție	
Amenajare curte interioară a Muzeului Național de Artă Timișoara - proiectare (DALI, PT, Documentație de Urbanism, avizare, etc.)	250,00		Este demarată documentația pentru acest obiectiv	
Spoturi led și accesorii pentru 10 săli, etaj II	600,00	71.01.03	achiziție finalizată pe SEAP, s-a emis comanda de livrare	
Software monitorizare senzori microclimat (Rh și t)	5,00		achiziție directă SEAP, așteptăm livrarea produsului	
Proiect pilot MNART ACCES - Program DOORS - Digital Incubator for Museums, etapa 1, finanțare UE - HORIZON 2020	7,42			
Lift mobil de trepte pentru persoane cu dizabilități -2 buc	80,00		Este demarată documentația pentru acest obiectiv	
TOTAL	1.376,92			
		Total plăți la 14.10.2022	27.10.2022	440.698,23

III. ACTIVITATEA ÎN PLAN JURIDIC ȘI DE RESURSE UMANE

1. Activitatea în plan juridic

Compartimentul juridic prin consilierul juridic unic, în anul 2022, până la data prezentei:

- A participat la procedurile de actualizare și implementare a noului Regulament de Organizare și Funcționare, cât și a Organigramei MNArT;
- A participat la ședințele de lucru și la medierea contractelor necesare implementării programului asumat de MNArT în raport cu Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023;
- A întocmit 111 Contracte (achiziții, parteneriate, colaborări, închirieri, împrumuturi, etc);
- A asigurat reprezentarea MNArT în fața instanțelor de judecată și altor organe de autoritate publică;
- A participat în comisiile funcționale ale MNArT unde a fost numit: ridicare din inventar, comisii de concurs, comisii de contestații, comisii specifice achizițiilor publice, etc.;
- A asigurat întocmirea, transmiterea sau avizarea: deciziilor managerului, adreselor, notificărilor, negocierilor, sancțiunilor disciplinare, contractelor de muncă, actelor adiționale, cât și alte documente specifice, etc.;

2. Activitatea de Resurse Umane

Pentru perioada septembrie 2021-septembrie 2022 situația angajărilor/încetărilor/promovărilor personalului din cadrul Muzeului de Artă din Timișoara se regăsește prezentată mai jos, menționându-se datele de angajare/încetare, inclusiv temeiul legal pentru fiecare persoană. Astfel în perioada septembrie 2021 – septembrie 2022 au fost angajate 13 persoane și au încetat raporturile de muncă 6 persoane. Toată situația posturilor scoase la concurs este transparentă, datele regăsindu-se pe site-ul instituției.

Muzeul de Artă Timișoara are aprobate în Statul de funcții un număr de 50 de posturi, din care 35 de posturi sunt ocupate, iar 15 posturi sunt vacante, respectiv 3 posturi temporar vacante la data de 30.09.2022 .

Din analiza Statului de funcții rezultă următoarea structură de personal pentru posturile ocupate:

- manager – 1
- director adjunct – 1
- personal de conducere – 5
- educator muzeal – 1
- muzeograf – 3
- restaurator – 3
- conservator – 2
- laborant foto – 1
- inspector de specialitate – 3
- economist – 2
- analist – 1
- magaziner – 1
- casier – 1
- șofer – 1
- supraveghetor muzeu – 9

În cursul anului 2022 au avut loc promovări ale personalului Muzeului de Artă Timișoara astfel șase persoane au fost promovate:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Funcția avută	Funcția obținută în urma promovării	Observații
1.	Andronache Izabela	Muzeograf debutant	Muzeograf II	Concurs promovare

Nr. crt.	Numele și prenumele	Funcția	Data angajării	Observații
-------------	---------------------	---------	-------------------	------------

2.	Babușceac Alexandru	Muzeograf debutant	Muzeograf II	Concurs promovare
3.	Șerban Dan	Muzeograf debutant	Muzeograf II	Concurs promovare
4.	Babău Magda	Restaurator debutant	Restaurator II	Concurs promovare
5.	Stoica Aurelia	Restaurator debutant	Restaurator II	Concurs promovare
6.	Sbera Maria	Restaurator debutant	Restaurator II	Concurs promovare

S-au efectuat angajări de personal în perioada ianuarie-decembrie 2021 – 16 persoane și anume:

- 3 muzeograf, grad profesional debutant;
- 3 restaurator, grad profesional debutant;
- 1 laborant foto;
- 2 supraveghetor de muzeu;
- 1 muncitor calificat II, tâmplar;
- 1 șef birou comunicare;
- 2 inspector de specialitate I;
- 1 consilier juridic;

1.	Culea Sorin Laurențiu	Supraveghetor muzeu	15.10.2021	
2.	Popescu Bianca Ana	Supraveghetor muzeu	15.10.2021	A încetat activit. cf. Art 31 alin. (3)
3.	Pecican Andrada	Laborant foto	15.10.2021	
4.	Vlad Diana Cristina	Consilier juridic	12.11.2021	
5.	Androanche Maria Izabela	Muzeograf debutant	09.12.2021	
6.	Babușceac Alexandru Victor	Muzeograf debutant	09.12.2021	
7.	Șerban Dan Costinel	Muzeograf debutant	14.12.2021	
8.	Babău Magda	Restaurator debutant	09.12.2021	
9.	Stica Aurelia Teodora	Restaurator debutant	09.12.2021	
10.	Barboni Ion Daniel	Muncitor calificat II - tâmplar	09.12.2021	
11.	Mitriș Cristina Mihaela	Șef birou comunicare	05.01.2022	A încetat activit. cf. Art 31 alin. (3)
12.	Cionvică Paula Cristina	Inspector de specialitate I-comunicare	05.01.2022	
13.	Mihăilescu Șdirea Ioana Loredana	Inspector de specialitate I-administrativ	05.01.2022	A încetat activit. cf. Art 55 lit. (b)

Până la data prezentă nu au avut loc 1 pensionare și 5 persoane au încheiat raporturile de muncă cu instituția (2 persoane au încetat raporturile de muncă prin notificare, 3 au încetat

Nr. crt.	Numele și prenumele	Funcția	Data încetării CIM	Observații
1.	Popescu Bianca Ana	Supraveghetor muzeu	16.11.2021	Art. 31 alin. (3)
2.	Pavlov Radoica	Supraveghetor muzeu	01.09.2021	Art. 55 lit. (b)
3.	Groza Carmen Corina	Supraveghetor muzeu	27.06.2022	Art. 55 lit. (b)
4.	Olariu Adriana	Supraveghetor muzeu	27.06.2022	Art. 56 alin. (1) lit. (c)
5.	Mitriș Cristina Mihaela	Șef birou comunicare	11.03.2022	Art. 31 alin. (3)
6.	Mihăilescu Șdirea Ioana Loredana	Inspector de specialitate I-administrativ	02.05.2022	Art. 55 lit. (b)

raporturile de muncă prin acordul părților, o persoană la limită de vârstă), astfel:

Pe parcursul anului 2021 au participat la cursurile de formare profesională pentru personalul Muzeului de Artă Timișoara trei persoane și anume:

Nr. crt	Numele și prenumele	Funcția	Denumirea cursului de formare profesională	Perioada
1.	Ritter Roland	Șofer	Cadru etnec cu atribuții PSI	20.07.2021- 15.08.2021
2.	Ritter Roland	Șofer	Inspector in domeniul sănătății și securității în muncă	13.09.2022- 27.09.2022

3.	Filip Adrian Petcu	Manager	Manager cultural 2 module	11.01.2021- 21.10.2021
4.	Andreea Petcu	Muzeograf	Managementul colecțiilor muzeale	20.10.2022- 29.10.2022
5.	Irimescu Mihaela	Educator muzeal	Managementul colecțiilor muzeale Conservarea preventivă a bunurilor culturale mobile: organizarea si reorganizarea depozitelor muzeale	10.11.2022- 19.11.2022
6.	Dăian Daniel	Muzeograf	Conservarea preventivă a bunurilor culturale mobile: organizarea si reorganizarea depozitelor muzeale	10.11.2022- 19.11.2022
7.	Bălănescu Aura	Muzeograf	Conservarea preventivă a bunurilor culturale mobile: organizarea si reorganizarea depozitelor muzeale	10.11.2022- 19.11.2022
8.	Stoica Aurelia	Restaurator debutant	Restaurator bunuri culturale etapa I	02.05.2022- 20.05.2022
9.	Babău Magda	Restaurator debutant	Restaurator bunuri culturale etapa I	02.05.2022- 20.05.2022

MUZEUL
NAȚIONAL
DE ARTĂ
TIMIȘOARA

Consiliul
Județean
Timiș

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ TIMIȘOARA
Palatul Baroc - P-ța Unirii Nr. 1, Timișoara 300085, RO
muzeuldeartatimisoara@gmail.com
0256 491 592
www.mnartm.ro

Birou Specialitate Muzeografi

Bălănescu Aura, Șef de secție

Birou specialitate conservare – restaurare - foto

Dinuț Nuța, Șef de secție interimar

Birou Contabilitate

Mihaela Otînjac, Contabil

Serviciul Comunicare și Relații Publice

Paula Cristina Gampe, Șef de serviciu interimar

Birou Juridic

Diana Vlad, Jurist

Resurse Umane

Lavinia Liță

Manager,

Filip Adrian PETCU

